

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

9/2005

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VII.

Vyšlo 13. 5. 2005

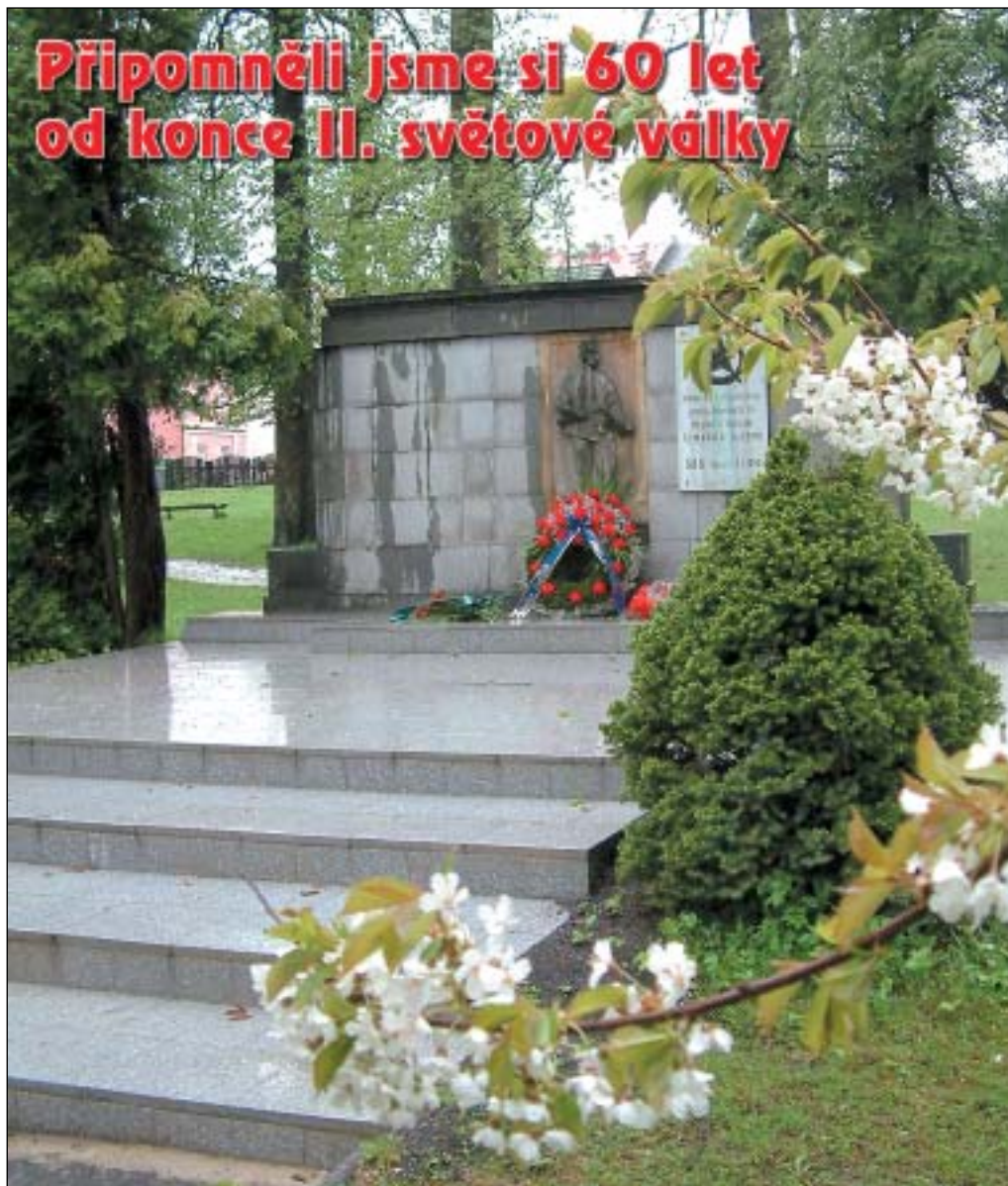
Cena 10 Kč

Po složení slavnostního slibu se stala novou členkou zastupitelstva Marie Volková

Skládka v Malé Štáhli je plná, co bude dál...?

Úderem 17. hodiny začala 30. dubna ve Staré Vsi hodina duchů a přelétavých ženštín

Mistr Evropy Milan Orłowski a vicemistr světa Jindra Panský se představili v exhibici, která se hned tak nevidí

Téma - 60. výročí konce II. světové války

Město Rýmařov si připomenulo 60. výročí osvobození

V parku na ulici Julia Sedláka si v neděli 8. května v 10 hodin připomenuli zástupci města Rýmařova společně s představiteli některých politických stran 60. výročí konce II. světové války. Starosta města Petr Klouda, místostarosta Jaroslav Kala, vedoucí odboru kultury a školství

Leona Pleská, předsedkyně kulturní komise Božena Filipová a představitelé České strany sociální demokracie a Komunistické strany Čech a Moravy položili věnce k památníku vojáků Rudé armády padlých při osvobozování Rýmařova a uctili naše osvoboditele minutou ticha. *JiKo*

Těžké umírání na prahu míru (1/8)

Než se začnete do poněkud syrových a smutných textů, možná poněkud nepatřičných v době oslav opojného vítězství před šedesátí léty, je třeba, abyste věděli, že nic není domyšleno ani rekonstruováno, že všichni tři autoři strávili dlouhé týdny a měsíce studiem dochovaných či dostupných archivních dokumentů v příslušných institucích a že velmi striktně odmítli uvést jakoukoli smyšlenku, ba i informaci možná pravdivou, avšak nedoloženou. Všechny údaje byly konfrontovány nejméně ze dvou zdrojů.

Mnohé nám pamětníkům ušlo v pochopitelné euforii z osvobození roku 1945, ale druhá světová válka a její důsledky byly skutečně tak děsivé, přinesly tak rozsáhlé utrpení lidem všech národů a barev pleti, že se to dosud vymyká lidskému chápání. Za vším stála odporná a zcestná ideologie,

nepřilíš četné mocichtivé zrůdy a jejich bohužel četní ochotní pomahači a disciplinovaní vykonavači krvavých a nelidských rozkazů, ba i iniciativní hrdlořezové. Domníváme se, že je nutné, abychom znali alespoň část pravdy (celou již nikdy nepoznáme), kterou bylo v našich skromných silách doložit. Historie nezná tlusté čáry a měla by být též trvalým svědomím a varováním tak neuvěřitelně zapomnětlivému tvoru, jakým je člověk.

Text je krutý a nemilosrdný, ale nestranný, snaží se věci trochu vysvětlit a nechce soudit, ale jen předkládá fakta a je na čtenáři, aby si utvořil vlastní názor. Jedinou ctižádostí autorů bylo nazvat věci správnými jmény, padni komu padni, ale především vyjádřit svůj odpor proti jakémukoli teroru a válce, jež požívá se stejnou krutostí vítěze i poraženého i dlouho potom, co skončila, vin-

Národní garda v Rýmařově v roce 1945 a sovětský velitel města

né i nevinné, a také odsoudit fantasmagorie, jež mají ve svém slovníku boj proti rasám, víře, ideovým odpůrcům, západním plutokratům nebo třídním nepřátelům. Důsledky jsou totiž zcela totožné a cesty naprosto shodné, vždy jde o vraždu člověka, ztracení morálky a likvidaci svobody. Vycházíme z rozsáhlejší původní statě, jež vyšla roku 1999 v olomoucké kulturněhistorické revue Střední Morava (č. 9) pod obdobným názvem a bez poznámkového aparátu. Text jsme pokud možno zestručnili.

Než začneme sledovat období května až srpna roku 1945 na Rýmařovsku, vraťme se na chvíli k jeho vývoji od vzniku ČSR. Chudobný kraj jižního Jesenicka obývali téměř bez výhrady Němci již od druhé půle 13. století. Těžká práce a nevlídné klima ubíraly lidem velké množství času a energie, pokud se chtěli

s handicapem vyrovnat, a tak projevy nacionalismu kolem mnohých procházely dlouho zcela bez povšimnutí. Byly jiné starosti. První léta poválečné konjunktury smířila po roce 1918 Rýmařovany zaskočené situací bez vážných problémů, takže sporadický příchod českých úředníků a státních zaměstnanců nezbudil zaznamatelné projevy nevole tím méně, že mnozí mladí Češi našli své ženy mezi německými dívkami, jak bývalo zvykem už v 19. století.

Ani krize 1930, která dopadla zvláště těžce na velký hedvábnický průmysl, ba ani nástup Hitlera 1933 neznamenal ještě výraznější zlom, i když něco se již měnit začalo a stále častěji se objevovalo téměř zapomenuté slovo sebeurčení. Teprve volby roku 1935 přinesly první doklady narůstajícího vlivu nacistické propagandy. Zatímco roku 1929 ode-

Odvoz vojenského vozidla z rýmařovského náměstí

vzdalo na okrese Rýmařov hlas Německé národněsocialistické straně práce (DNS) 1 226 voličů a Německé národní straně (DNP) 996, tj. pro nacionalisty hlasovalo celkem 2 222 voličů ze všech 15 252 (tj. 14, 5 %), v roce 1935 již získala vzniklá Henleinova SdP od všech 16 329 voličů okrese plných 7 865 hlasů (48 %). K střetnutím zde však přesto zatím nedocházelo a téměř komicky zní domluva mezi českými sociálními demokraty a předáky místních henleinovců ještě roku 1937. Aby totiž nedošlo ke vzájemnému napadání, nabídli místní nacisté, že budou slavit sami 1. máj a sociální demokraté až si slaví 28. říjen. Dopadlo to podle dohody bez problémů, svátek vzniku republiky oslavili Češi a ne jeden Němec. Skutečná změna nastala, obdobně jako v Bruntále, někdy v období první třetiny března 1938 po záboru Rakouska a podílela se na ní nejspíše i davová psychóza, ale především provokativní chování německých politiků, sílící a tvrdé zastrasování odpůrců SdP s absencí dostatečně razantní akce státu na ochranu svých německých občanů v pohraničí, což se později týkalo i oddílů statečných, leč nejednou osamělých českých příslušníků SOS. Zcela jistě však chyběla sjednocující osobnost nedávno zemřelého Tomáše Garrigua Masaryka, který zde měl mezi Němci četné příznivce. Věřili, že dokáže postupně eliminovat vše, co doposud působilo skřípění vzájemných vztahů, a vyjde vstříc autonomním snahám. Však se také stal roku 1935 čestným občanem Rýmařova a články většiny zdejších časopisů vyjadřovaly k jeho úmrtí 14. září 1937 stejně hluboký smutek jako české. Přes vzrůstající nacismus zde zůstávali lidé, kteří odmítali změny v nepro-

spěch demokracie, a raději odcházeli roku 1938 s českými i smíšenými rodinami do okleštěného vnitrozemí, než by se stali říšskými občany, jmenujme alespoň gymnaziálního prof. Stowitschka.

Teprve v období těsně před mnichovskými událostmi atmosféra zhoustla, ač se jediným incidentem stala výhrůžná střelba na čs. vojáka, aniž někoho zranila. V posledním období před exodem volili někteří čeští úředníci po útocích nacistů v Bruntále a především na rozbořeném Krnovsku raději bezpečí ocelových okenic soudního archivu. Nebezpečný precedens vytvořila vražda dvou českých četníků a čtyř členů finanční stráže v Liptáni 22. 9. 1938 i řádění tlupy henleinovců, kterou vedl vrchní strážmistr Wildner, velitel četnické stanice v Bedřichově. Vytvořila se z tzv. zelených kádřů, mladých Němců ukrývajících se v lesích, aby nemuseli nastoupit v době mobilizace službu v čs. armádě. Ozbrojená skupina napadala vojenské hlídky, ale soustředila se na Lomnicko či Moravskobrounsko a měla asi významný podíl na krvavém povstání v Bruntále. Na Rýmařovsku oporu nenašli. Přišel Mnichov a nevelký Rýmařov mimo oblast významnějších německých zájmů obsadil Wehrmacht symbolicky až 8. října 1938 v 16 hodin.

Okres se stal součástí Německé říše. Malou židovskou komunitu (r. 1930 žilo na okrese Rýmařov 31 osob hebrejské víry) pohltily koncentráky, pokud se nepodařilo závčas najít azyl v exilu. Vražedný rasismus se projevil okamžitě po záboru. Neobyčejně oblíbený profesor zeměpisu a dějepisu Konrád Izrael Brichta (* Vídeň 1882, † Osvětim ? 21. 5. 1942) byl denuncován a hrubě vypuzen

Vojáci na rýmařovském náměstí - r. 1945

z gymnázia svými zfanatizovanými kolegy, dřívějšími přáteli, pro svůj židovský původ. Místní nacisté jej se ženou Margaretou Sárrou († 26. 6. 1942) vystěhovali do prázdného domku mimo město a tam jej přicházeli denně urážet a ohrožovat. Jiní místní naopak riskovali a snažili se tajně po nocích pomáhat, ba i německá služka odvážně setrvala se svou sympatickou paní až do její smrti. Manžel však byl zakrátko odvezen do koncentračního tábora. Paní Brichtová nevydržela týrání a strašnou samotu. Také její přítel, židovský notář JUDr. Erwin Izrael Kunwälder, marně a s obavami pátral po osudu zmizelých bratrů paní, Antona Isidora a Moritze Klappholzových z Bialsko-Biale, ba ztratil se mu i jeho vlastní bratr ve Vídni. Nejtěžší byla smrt milovaného muže. Nedlouho po transportu byl zavražděn snad v Osvětimi. Měsíc po zprávě o jeho smrti si žena vzala život dřív, než mohla být zařazena do transportu i ona. Koncentráky přežili z Rýmařovska asi jen dva muži, dvě ženy a jediná užší rodina v emigraci: muž s paní a dvě malé děti, jejich četní příbuzní se konce války nedožili. Kruté zahynuly celé rodi-

ny. Podíl na zatčení (28. 10. 1941) i smrti odbojáře, českého učitele a všeobecně váženého občana Rýmařova Ferdinanda Bartáka (* 8. 9. 1895, † Mauthausen 7. 5. 1942) měla též jeho funkce v čele české menšinové školy.

Válka na sebe nenechala dlouho čekat a mladí narukovali často s nadšením, starší, kteří prožili světovou válku, věděli své. Okresní úřadovna gestapa, Sicherheitsdienst, koncentráky, blockleiteři, partajní šibíři i konfidenti naháněli strach, poznamenali dříve otevřené sousedské vztahy a vedly k obecné přetvářce. Rýmařovsko pokryly četné zajatecké a pracovní tábory, jež se pozvolna naplnily polskými, britskými a sovětskými vojáky a mnohdy nedobrovolnými dělníky z okupovaných zemí. Prosáklý zprávy o nelidském zacházení a vraždách Rusů v dětřichovském lágru (335 obětí). Po počátečních vítězstvích přišla kocovina z porážek. Přesto ještě v zimě roku 1945 zůstali tři z neznámých důvodů zemřelí Ostarbeitři (tzv. východní dělníci) nepietně zahrábáni ve sněhu, až rozmrzne půda. (Pokračování příště)

Mgr. Jiří Karel, † Roman Icha, Herbert Schneider

Připomínáme si

Benešovy dekrety

Ve čtvrtek 19. května tomu bude přesně 60 let, co prezident Edvard Beneš vydal v Praze dekret o národní správě majetku Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů.

Benešovy dekrety je populární souhrnný název pro dekrety prezidenta republiky; šlo o právní předpisy s mocí zákona přijaté československou vládou v exilu po slyšení státní rady. Někteří jejich zastánci toto označení prohlašují za nepřipustně zjednodušující, nebo dokonce pejorativní.

Dekrety byly náhradním řešením po dobu

neexistence parlamentu za okupace. Prezident Beneš dekrety pouze podepisoval; paragrafově znění vytvářel státní aparát a v politickém zadání se projevovaly i ostatní proudy zastoupené v londýnské a zejména košické vládě. Všechny dekrety prezidenta republiky byly dodatečně schvalovány Prozatímním národním shromážděním.

V průběhu let 1945/6 vyšlo ve Sbírce zákonů celkem 148 dekretů prezidenta republiky a bylo znovu vydáno 7 starších. Poslední

z roku ukončení války má číslo 140/1945 Sb., o zřízení Vysoké školy politické a sociální v Praze, ze dne 26. října 1945.

V současných politických sporech o platnost „Benešových dekretů“ se tohoto spojení obvykle používá v užším smyslu především pro skupinu zhruba 4 - 5 poválečných dekretů upravujících odsun, konfiskaci majetku Němců, perzekuci a právnost jednání od 30. 9. 1939 do 28. 10. 1945, jedná se však jen o úsek mezi 9. 5. 1945 a 28. 10. 1945.

-z/-

Události konce 2. světové války ve zkratce (r. 1945)

LEDEN

1. ledna

Britská 14. armáda zahájila ofenzívu v severní Barmě. Byla vytvořena polská prozatímní vláda, jejíž jádro tvořili komunisté; zatímco SSSR novou vládu neprodleně uznal, Spojené státy a Velká Británie a polský západní odboj ji uznat odmítly. Na Slovensku bojují jednotky Čs. armádního sboru.

2. ledna

Americké letectvo zaútočilo na Tchaj-wan a Okinawu.

3. ledna

Začíná spojenecká protiofenzíva v Ardenách.

4. ledna

Pohotovostní oddíly slovenské Hlinkovy gardy zastřelily a spálily ve vápence v Německé kolem 900 obětí.

8. ledna

Josip Broz-Tito vznesl jménem Jugoslávie nárok na Rijeku a Terst.

9. ledna

Americká 3. armáda přešla v Ardenách do protiútoků. Zahájila též invazi na filipínský ostrov Luzon. Arcibiskup Damaskinos se stal řeckým regentem a generál Nikolaos Plastiras předsedou vlády.

12. ledna

Byla zahájena sovětská ofenzíva v Polsku: viselsko-oderská a sandomeřsko-slezská útočná operace.

16. ledna

Po spojení amerických a anglických jednotek u Houffalize ztratili Němci území na levé straně Rýna.

17. ledna

Rudá armáda osvobodila Varšavu a Čenstochovou.

18. ledna

Rudá armáda dosáhla hranic Dolního Slezska.

19. ledna

Byla jmenována nová protektorátní vláda v čele s Richardem Bienertem. 4. ukrajinský front osvobodil Košice a Prešov.

20. ledna

Maďarsko podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci; prozatímní vláda generála Bély Dálnoki-Miklóse vypověděla Německu válku.

23. ledna

Slovenská vláda vydala prohlášení o věrnosti ideji fašistického slovenského státu a spojení s Německem.

24. ledna

Na Hitlerův rozkaz byl vyhozen do vzduchu památník německého

vítězství z 1. svět. války u Tannenbergu.

26. ledna

Německá vojska ve Východním Prusku byla odříznuta od zázemí.

27. ledna

Osvobození Osvětími (prošli jím i Rýmařované Jan a Alice Novákoví).

29. ledna

Sovětská vojska vstoupila do Pomořan.

31. ledna

Sovětská vojska obklíčila Královec ve Východním Prusku (Königsberg - Kaliningrad).

ÚNOR

1. února

Americká 6. armáda zahájila útok na Manilu.

2. února

500 sovětských zajatců uprchlo z koncentračního tábora Mauthausen; jen 17 z nich přežilo pronásledování.

3. února

Vojska 1. ukrajinského frontu úspěšně zakončila varšavsko-poznaňskou operaci (6. 2.). Spojenci svrhli na Berlín 3000 tun zápalných bomb.

4. února

Byla zahájena konference v Jaltě za účasti Winstona Churchilla, Franklina D. Roosevelta a J. V. Stalina.

6. února

Vojska 1. ukrajinského frontu překročila jižně od Vratislavi Odru.

7. února

Švýcarská vláda prosadila propuštění 1200 vězňů koncentračního tábora Terezín.

8. února

Začíná spojenecká ofenzíva v Porúří.

12. února

Řecká vláda a povstalecké národněosvobozené hnutí EAM uzavřely dohodu o zastavení vojenských akcí.

13. února

Sovětská vojska dobyla Budapešť. Nálet na Drážďany.

14. února

Americké letectvo podniklo nálet na Prahu.

15. února

Britská armáda dospěla k břehům Rýna (23. 2.).

16. února

Nálet na Drážďany.

17. února

Těžký nálet na Tokio, pokračují další.

18. února

Byla rozdracena skupina němec-

kých armád Střed, Rudá armáda postoupila o 500 km a dosáhla řeky Odry.

19. února

Zahájeny těžké boje o ostrov Iwodžima, Američané se tak vylodili na japonském území.

23. února

Turecko vyhláší válku Německu.

24. února

Hitler vydal proklamaci k členům NSDAP, v níž tvrdil, že „ještě letos dojde k dějinnému zvratu“, zároveň zavádí vyznamenání za sestřelení letadla ruční zbraní. Spojenci dobyli po rozsáhlé námořní bitvě celé Filipíny.

25. února

Američané dobyli Manilu. V Mexiku začala panamerická konference.

26. února

Rudá armáda pronikla v Pomořanech k Baltskému moři.

BŘEZEN

2. března

Americká 9. armáda dosáhla Rýna. Byl podepsán statut Arabské ligy.

6. března

Německé jednotky se pokusily u Balatonu o protiofenzívu. Byla nastolena nová vláda v Rumunsku. Josip Broz-Tito vytvořil jugoslávskou vládu.

7. března

Americká 1. armáda dobyla Kolín nad Rýnem. Americká 9. obrněná divize generála Leonarda získala proslulý most u Remagenu a začala za Rýnem vytvářet široké předmostí.

10. března

Rumunsko převzalo správu nad severním Sedmihradskem. Největší americký nálet na Tokio. Začíná ostravská operace 4. ukrajinského frontu, do bojů se zapojuje i Čs. samostatná tanková brigáda (účastníky bojů byli i velitel čs. tanku kpt. Ivan Hleba a npor. RA Jan Halinec, spojař 520. dělostřeleckého pluku 167. divize 60. armády 4. ukrajinského frontu, svědek krveprolití na Kravaňsku, oba Rýmařované).

12. března

Sešla se poslední plenární schůze čs. státní rady v Londýně.

15. března

Vojska 1. ukrajinského frontu zahájila hornoslezskou operaci.

16. března

Rudá armáda zahájila ofenzívu ve směru na Vídeň.

17. března

Čs. politici v čele s Edvardem

Benešem přijeli z Londýna do Moskvy.

19. března

Adolf Hitler vydal tzv. rozkaz Nero, požadující zničit vojenská, dopravní a zásobovací zařízení.

20. března

Britská armáda dobyla Mandalaj v Barmě. SSSR projevil přání uzavřít s Tureckem smlouvu o přátelství.

22. března

Začala jednání československých politiků v Moskvě.

24. března

Angličané překročili Rýn u Weselu. V bojích ostravské operace zasahuje i Čs. samostatná tanková brigáda. Čs. stíhací perutě RAF chrání dopravní letadla a kluzáky v úspěšné výsadkové akci Varsity v prostoru Wesel.

25. března

Bánská Bystrica osvobozena sovětskými a rumunskými jednotkami. Zahájena bratislavsko-brněnská operace.

26. března

Osvobozena první obec českých zemí - Sudice na Opavsku.

28. března

Poslední z 1050 střel V 1 dopadla na Británii.

30. března

Osvobozena Nitra a další města.

31. března

Protektorátní ministr K. H. Frank byl ustanoven velitelem „českomoravského obranného prostoru“ a převzal řízení všech úřadů na území protektorátu.

DUBEN

1. dubna

Americké jednotky se vylodily v Okinawě. Francouzi překročili Rýn severně od Karlsruhe. Spojenci obklíčili ohromné nepřátelské seskupení v Porúří.

4. dubna

V Košicích byla jmenována nová československá vláda. Rudá armáda osvobodila Bratislavu a Čs. armádní sbor Liptovský sv. Mikuláš (v jednotkách sboru bojovali též lidé z Rýmařova a okolí: MVDr. Antonín Pergler, Mendel Zelikovič a Robert Novák, kterému se podařilo uprchnout z Osvětími a po popradské důstojnické škole se účastnil bojů na Slovensku).

5. dubna

SSSR vypověděl smlouvu o neutralitě s Japonskem. Schválen vládní Košický program.

6. dubna

Jugoslávští partyzáni dobyli Sarajevo.

7. dubna

Američané potopili největší japonskou bitevní loď Yamato. Ve Východočínském moři došlo k poslední velké námořní bitvě druhé světové války.

9. dubna

Začala spojenecká generální ofenzíva v Itálii. Sovětská armáda došla Královce.

10. dubna

Povstání v severní Itálii.

11. dubna

Americká 9. armáda obsadila Hamburk. V koncentračním táboře Buchenwald vypuklo povstání. Američané jej osvobozují spolu s dalším táborem Ohrdruf. Němci nasazují sebevražedné piloty ojedinele ve srovnání s Japonci (kamikadze).

12. dubna

Zemřel prezident USA F. D. Roosevelt. Z 12 000 vládních vojáků, dalších Čechů a Slováků, kteří přešli k italským partyzánům v severní Itálii, vznikla Čs. samostatná brigáda v Itálii.

13. dubna

Rudá armáda vstoupila do Vídně a setkala se s angloamerickými jednotkami v Enži.

15. dubna

Francouzi překročili Rýn u Strasburku.

16. dubna

Byl zahájen sovětský útok na Berlín pod velením maršála Žukova.

18. dubna

Skončil německý odpor v obklíčeném Porúří, Američané zajali 21 německých divízi (16. 4.). Na čs. území v ašském výběžku vstoupily první oddíly 3. americké armády gen. Pattona.

19. dubna

Britská vojska se přiblížila k Labi, americká 1. armáda obsadila Lipsko. Nacisté upálili 24 obyvatel moravské Ploštiny na Vizovicku, o 4 dny později postihl podobný osud Prlov na Vsetínsku. Hitler nařizuje bránit všechna německá města pod trestem smrti.

20. dubna

Američané dobyli Lipsko.

21. dubna

Jednotky 3. americké armády osvobodily Aš.

22. dubna

Sovětská vojska osvobodila Opavu.

23. dubna

Hermann Göring vyloučen z nástupnictví po Hitlerovi, který žádá jeho zatčení a smrt za zradu.

24. dubna

Heinrich Himmler nabídl západním spojencům kapitulaci (29. 4.). Berlín byl obklíčen sovětskými vojsky.

25. dubna

Byla zahájena konference Organizace spojených národů v San Francisku. Americké letectvo uskutečnilo nálet na Škodovy závody v Plzni, nadále vyrábějící pancéře pro Schörmerovu armádu. Americké a sovětské jednotky se setkaly na Labi u Torgau. 310. a 313. stíhací peruť chrání spojenecké bombardéry při bombardování pobřežních baterií ve Frísku. Američané dobyli Cheb.

26. dubna

Vojska 2. ukrajinského frontu osvobodila Brno.

28. dubna

Benito Mussolini byl italskými partyzány zastřelen i se svou milenkou Chiarou Petacci.

29. dubna

Konala se ustavující schůze České národní rady. Čs. 311. bombardovací peruť úspěšně útočí na ostrov Bornholm, nacistické výcvikové středisko pro posádky ponorek. Němci kapitulují v severní Itálii.

30. dubna

Adolf Hitler spáchal sebevraždu. Rudá armáda osvobodila Ostravu.

K V Ě T E N**1. května**

V Přerově vypuklo povstání proti okupantům. Krvavě potlačeno (5. - 9. 5.). Symbolický Čs. kombinovaný oddíl obrněné brigády vstupuje na naše území u Chebu. 2. ukrajinský front sov. armády osvobodil Púchov, Ilavu a další místa na západním Slovensku. Japonci ustupují z Rangúnu v Barmě.

2. května

V Německu se vytvořila bez dohody se spojenci Dönitzova vlá-

da ve Flensburgu, rozpuštěna NSDAP a Himmler zbaven funkcí, kapitulace Německa do rukou maršála Montgomeryho v Lüneburgu neuznána. Pokus o povstání v Nymburku. Na rozkaz K. H. Franka zavražděno v Terezíně posledních 51 vězňů, později i po válce umírali další na epidemii tyfu. Berlín kapituje do rukou maršála Žukova.

3. květen

Povstání v sev. Čechách, na Železnobrodsku, Semilsku a Jilemnicku, osvobozeno celé Slovensko.

4. května

Němci kapitulují v severozápadním Německu, Nizozemí, Norsku a Dánsku. Americké jednotky operují v Rakousku, setkávají se jednotkami z Itálie na Brenneru. Velení 1. ukrajinského frontu sovětské armády dostává rozkaz k zahájení pražské operace. Čs. armádní sbor osvobozuje spolu s partyzány Vsetín. Další postup Američanů za Labe a za Vltavu, který nabídl vrchní velitel angloamerických armád v Evropě gen. Eisenhower, odmítá sovětské velení.

5. května

Němci vypálili Javoříčko, zavražděno 38 mužů. Pražské povstání, další ohniska Podbrdsko a Vysočina aj. Stalin striktně žádá Eisenhowera, aby nepokračoval v dalších operacích k Praze a dodržel dohodnutou demarkační čáru Plzeň - České Budějovice. Vojáci Čs. kombinovaného oddílu zatkli prchajícího K. H. Franka. Čs. 311. bombardovací peruť je na průzkumu Kattagatu a ničí německou ponorku, ve své úspěšné činnosti pokračuje až do 4. června. Čs. armádní sbor se účastní osvobození Kroměříže. 1. čs. partyzánská brigáda Jana Žižky osvobozuje Vizovice (členem je i František Mozgva, náš pozdější spoluobčan).

6. května

Američané gen. G. S. Pattona osvobozují Plzeň. V Praze zasahují do boje proti Němcům jednotky Vlasovy armády. 1. ukra-

jinský front sov. armády vyráží do útoku na Prahu. Obsazen Krnov, Horní Benešov ad.

7. května

Němci bezpodmínečně kapitulují v Eisenhowerově hlavním stanu v Remeši (do rukou zástupců všech hlavních armád). Osvobozen Bruntál, Rýmařov, Milotice ad. Těžké boje v Praze, krvavé represálie.

8. května

Němci podepisují kapitulaci v Berlíně-Karlshorstu v hlavním stanu maršála Žukova (opět do rukou zástupců hlavních vítězných armád). Osvobozena Olomouc, Most, Duchcov. Jednotky SS vraždí v Třešti a Velkém Meziříčí. Z Prahy se stahují vlasovecké jednotky na západ. Přes dohodu ČNR a německých jednotek o kapitulaci, jež umožňuje volný odchod z Prahy, boje pokračují. ČNR odmítá nabídku Američanů na akci k pomoci Praze.

9. května

Úplná kapitulace v Evropě vstupuje v platnost v 0.00 hod. 9. 5. 1945. Osvobození Prahy sovětskou armádou. Po sedmi-měsíčním obléhání se vzdává německá posádka francouzského přístavu Dunkerque gen. A. Liškovi, veliteli Čs. obrněné brigády (20 000 zajatců a 3 ponorky a další technika, operace se účastnili též pozdější Rýmařované důstojník Josef Gross a čet. Vladimír Čevela, znal z Anglie parašutisty Josefa Gabčíka a Jana Kubiše). Zatčen marš. Göring a gen. Kesserling. Sov. vojska vstupují do Českých Budějovic a dalších měst

11. května

Vstupují vojska do Kolína, Kutné Hory a jiných měst.

12. května

Posledními výstřely u Milína u Příbrami končí válka v Evropě. ČSR je nejdéle okupovanou zemí Evropy. Spojenci zastavují válečné dodávky do SSSR.

Válka proti Japonsku pokračuje ještě tři měsíce, 9. srpna vyhláší válku Japonsku též SSSR. 2. září podepsána listina o kapitulaci Japonska.

Poslední nepřesné odhady (z r. 2000) ztrát na životech ve 2. světové válce

55 mil. mrtvých celkem (z toho 20 - 30 mil. civilistů), 35 mil. raněných, 3 mil. pohřešovaných.

Z toho mrtvých civilistů: 7 mil. ze SSSR, 5,4 mil. Číňanů, 4,2 mil. Poláků, 3,8 mil. Němců - z toho si nálety vyžádaly 1,5 mil. obětí, záměrné vyvražďování stálo život kolem 6 mil. lidí.

Mrtvých vojáků: 13,6 mil. ze SSSR, 6,4 mil. Číňanů, 4 mil. Němců, 1,2 mil. Japonců, Američanů 292 000 a 114 000 zemřelých na zraně-

ní, 326 000 padlých Britů.

Relativně nejtěžší ztráty měli Filipínci - zahynul každý třetí.

Válečné výdaje (nikoli ztráty!): 1 500 miliard dolarů, z toho 21 % USA, 21 % Velká Británie, 20 % Německo, 13 % SSSR.

Počty nejsou stabilní a různí autoři docházejí k odlišným číslům, ale vždy ke strašlivým!

Mgr. Jiří Karel

Aktuálně z města

Marie Volková složila slib nového zastupitele

Ve čtvrtek 28. dubna se v malém sále Střediska volného času uskutečnilo mimořádné zasedání městského zastupitelstva. V úvodu jednání složila Marie Volková slavnostní slib nového zastupitele. Obsadila místo po MUDr. Mariánu Olejníkově, který odešel ze zastupitelstva již dříve na vlastní žádost.

Zastupitelé se zabývali otázkou financování rekonstrukce ledové plochy. Město se opakovaně snaží získat dotaci na tuto investiční akci ze všech vhodných programů státních i z programů Evropské unie. V současné době je podána žádost v rámci programu Podpora regionálního rozvo-

je Moravskoslezska a město dále připravuje podání žádosti o dotaci ze Společného regionálního operačního programu. Program by měl být vyhlášen v červnu 2005. Paralelně s těmito žádostmi chce město požádat o dotaci z iniciativy Evropské unie INTERREG IIIA, a to společně s polským partnerem - městem Ozimkem - jenž žádá o dotaci na dokončení akvacentra. Z programu lze žádat až o 80 % dotace (75 % přispívá EU, 5 % stát), zbývajících 20 % je nutno dofinancovat z prostředků žadatele. Mechanismus financování z programu INTERREG IIIA je ovšem takový, že projekt musí

být zprvu ze 100 % financován žadatelem (městem) a dotace ve výši 80 % je vyplacena až po úspěšném dokončení projektu. Zastupitelé schválili na realizaci projektu „Rekonstrukce ledové plochy zimního stadionu v Rýmařově“ vyčlenění částky 9 mil. 180 tis. Kč.

Dalším bodem mimořádného jednání zastupitelstva města byla problematika vodárenských společností v okrese Bruntál. Zastupitelé si vyslechli komentář starosty města Petra Kloudy k situaci ve společnosti VaK, a. s., a BRVOS Bruntál, s. r. o., a na základě navrhovaného řešení vyjádřili souhlas s likvidací společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., a pověřili starostu podáním návrhu na likvidaci u obchodního soudu. (Bližší informace jsou v článkách o vodárenských společnostech a v komentáři starosty Petra Kloudy uvnitř novin.) Zastupitelstvo města schválilo nájemní smlouvu a zřízení předkupního práva mezi městem Rýmařov a Nemocnicí, s. r. o., Rýmařov. Dále schválilo kupní smlouvu o převodu movitých věcí mezi městem a nemocnicí a pověřilo starostu Ing. Kloudu podpisy těchto dokumentů.

Zastupitelé v této souvislosti dále jmenovali Miroslava Vojáčka a Ladislava Žilku členy inventarizační komise pověřené k provedení soupisu movitých věcí v majetku města, které budou předmětem kupní smlouvy. Movité věci budou převedeny kupní smlouvou za cenu stanovenou znaleckým posudkem. Užívání nemovitého majetku je upraveno nájemní smlouvou s dobou trvání 20 let za nájemné 1 mil. korun, které bude reinvestováno do předmětu nájmu. Zastupitelé schválili posílení rozpočtu Základní školy Jelínkova v roce 2005 o částku 200 tis. Kč na nákup vozidla určeného k přepravě 15 osob. Vozidlo škola využije k dopravě žáků sportovních tříd na závody, které se v zimním období konají každý víkend i ve vzdálenějších lokalitách, případně za lepšími sněhovými podmínkami v tréninkovém období nebo na sportovní přípravu či na sportovní a naukové soutěže, kulturní akce a školní výlety. Vozidlo může sloužit i ostatním rýmařovským organizacím - školským zařízením, sportovním, kulturním a zájmovým organizacím, případně místním cestovním agenturám. JiKo

Město připravuje lokalitu pro třicet patrových dvojgaráží

Na jednání zastupitelstva města byla rovněž projednána otázka prodejní ceny za pozemky pro patrové dvojgaráže v lokalitě „Žižkova - Nádražní“. Dvojgaráže jsou projektovány jako patrové stavby s příjezdem do horní garáže z Nádražní ulice a do spodní garáže z Žižkovy ulice.

Byla schválena nejlevnější varianta přípravy lokality, která zahrnuje vybudování sítí a příjezdové komunikace s odvodněním. Dále budou provedeny zemní práce na sejmutí ornice a přípravě nájezdů a ploch. Zemní práce na odkopu jednotlivých dvojgaráží provedou sami stavebníci na základě projektu připraveného městem. Schválená cena za pozemek pro jednu dvojgaráž je 57 682 Kč (pro jednu garáž jde tedy o částku 28 841 Kč). Cena je konečná a zahrnuje náklady na přípravu lokality, cenu pozemku a náklady spojené s převodem. Jde o nejniž-

ší cenu, které bylo za daných podmínek s využitím všech slev možno dosáhnout. Zájemci si mohou pořídit celou dvojgaráž nebo v případě, že o horní a dolní garáž jedné stavby budou žádat dva různí zájemci, bude jim pozemek prodán do podílového spoluvlastnictví. Zájem o jednotlivé garáže bude koordinován městem tak, aby výstavba plynule navazovala. V současnosti bylo zahájeno stavební řízení.

Zastupitelstvem města byla také potvrzena cena jedné řadové patrové dvojgaráže v již existující lokalitě „Opavská“ (před čerpací stanicí) v Rýmařově, která činí 36 636 Kč (cena jedné garáže je 18 318 Kč). Tato lokalita je připravena již od roku 2000.

Bližší informace o prodeji garážových míst lze získat na finančním odboru Městského úřadu Rýmařov u Ing. Petry Dobrovové nebo na tel. 544 254 152. -red-

Platnost občanských průkazů vydaných do konce roku 1994 skončí ještě letos

Platnost občanských průkazů vydaných do 31. prosince 1994 končí dnem 31. prosince 2005. Jedná se o občanské průkazy typu knížka s vyznačením platnosti „bez omezení“ nebo „platnost prodloužena bez omezení“, dále o občanské průkazy typu karta vydané v době od 1. května 1993 do 31. prosince 1994, ve kterých je rovněž vyznačena doba platnosti „bez omezení“.

Oddělení evidence obyvatel odboru vnitřních věcí Městského úřadu Rýmařov upozorňuje občany, že žádost o vydání občanského průkazu je třeba vzhledem k výrobním lhůtám podat nej-

později do 30. listopadu 2005.

Doporučujeme žádat o výměnu v průběhu celého roku, lze tak předejít dlouhému čekání v posledních měsících tohoto roku.

Výměna starších typů občanských průkazů za nové je ZDARMA.

Bližší informace jsou k dispozici na stránkách Ministerstva vnitra ČR: http://www.mvcr.cz/agenta/labyrint/dokl_obr.html#op

Matrika MěÚ Rýmařov

Upozornění pro zaměstnavatele

Úřad práce v Bruntále oznamuje, že na základě ustanovení § 120 odst. 2 a 4 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, byl s účinností od 27. dubna 2005 Ministerstvem práce a sociálních věcí schválen „**Program na podporu obtížně umístitelných osob se zdravotním postižením**“.

Zadatelé o příspěvek z cíleného programu k ře-

šení zaměstnanosti předkládají žádosti na předepsaném formuláři na Úřad práce v Bruntále. Maximální částka příspěvku je 200 tis. Kč na jednoho uchazeče o zaměstnání (tj. osobu se zdravotním postižením).

Program je regionálního charakteru a je určen subjektům hodlajícím realizovat svůj záměr v okrese Bruntál. Sídlo předkladatele projektu

může být i v jiných regionech ČR. Vytvořená pracovní místa budou obsazována osobami se zdravotním postižením, které jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání ÚP v Bruntále.

Plné znění programu je uveřejněno na internetové adrese integrovaného portálu MPSV: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/programy_zamest/regionalni. *Mgr. Pavel Klapetek*

Skládka v Malé Štáhli je plná, co bude dál ...?

Na konci letošního roku bude kapacita městské skládky v Malé Štáhli naplněna. Dojde k jejímu uzavření a následné rekultivaci. Kam potom bude putovat odpad rýmařovských domácností, organizací a fi-

rem, jaké řeší v současné době problémy Městské služby, s. r. o., Rýmařov a jak hodnotí její jednatel průběh uplynulého zimního období z hlediska úklidu sněhu, na to jsme se zeptali Ing. Martina Valy.

rozhovor

Jak hodnotíte průběh uplynulé zimní sezóny z hlediska údržby komunikací a chodníků? Byla sezóna náročnější v porovnání s jinými nebo se jednalo o běžný průměr? Některým občanům se úklid, zejména chodníků, zdál nedostatečný. Čím to podle vašeho názoru bylo způsobeno?

Zima se zcela jistě vymykala běžnému průměru z hlediska povětrnostních podmínek a množství sněhu. Byla to pro celý stávající systém zimní údržby, pro techniku i pro všechny zaměstnance velká zatěžkávací zkouška. Technika je zastaralá a její stav neodpovídá požadavkům na současnou zimní údržbu. Výjimku tvoří univerzální vozidlo Mercedes z roku 1997 a nově zakoupený bagr, který jediný fungoval po celou sezónu bez poruchy. U stávající techniky jsme se celou zimu potýkali se závadami, plynoucími z jejího stavu a stáří (mnohdy i více jak 25 let). Tento stav je bohužel dědictvím špatné ekonomické minulosti společnosti, který se sice obrací k lepšímu, ovšem za poslední tři roky byly zakoupeny pouze tři nové stroje. Vyměnit by jich však potřebovalo patnáct. Co se týče systému zimní údržby a zimní pohotovosti, tu provádíme pouze od 4.00 do 16 hodin rozšířenou o pohotovost. To znamená, pokud jsme vyjžděli ráno po nočním sněžení do 40 cm vrstvy sněhu, za dvě hodiny jsme náš rajón v žádném případě nemohli uklidit od sněhových bariér. Tento systém zimní údržby je nasmlouván s městem, je stejný několik let a v průběhu zimy je reakce na kalamitní situace operativním způsobem možná pouze za předpokladu, že je na celé zimní období zajištěna a zaplácena 24hodinová pohotovost (buď personálně 2. a 3. směnou či smluvně) s rizikem, že ji třeba využijeme dva-

krát za zimu. Toto si ale můžeme dovolit sjednat za předpokladu, že stejná doba pohotovosti bude vyžadována a placena majitelem komunikací i nám. Rozšíření zimní pohotovosti nad stávající dobu je v kompetenci města. Jedná se především o finanční prostředky. A je to rozhodnutí nelehké, protože ani letos by tyto kapacity zdaleka nebyly využity a nikdo neví dopředu, jaká bude zima, a na které dny případnou extrémní sněhové srážky. V tomto zimním období i při stávajícím systému údržby nebyl na druhé straně v Rýmařově ani jednou vyhlášen kalamitní stav. Neříkám, že zima nepřinesla občanům problémy. Byli jsme kritizováni zejména za schůdnost z komunikace na chodník a obráceně. Ovšem prioritou je údržba komunikace a teprve pak chodníků. Navíc ne na všech komunikacích provádíme údržbu my. Podílíme se na úklidu s dalšími subjekty a koordinace je někdy značně obtížná už pro rozdílnou dobu pohotovosti subjektů. Netvrdím, že bylo vše a vždy v pořádku. Vždy se dá práce udělat lépe. Ale podle mého názoru jsme udělali za stávajících podmínek maximum. Letošní zima také nutí ke zvážení, zda v budoucnu zaměstnat uchazeče z úřadu práce - nelze je totiž zaměstnat na libovolně dlouhou dobu. Proto bylo preferováno jejich zaměstnání od března do listopadu, kdy je pro ně práce vždy jistá. Toto rozhodnutí je však třeba učinit už před zimní sezónou, neboť získat pracovníka na veřejně prospěšné práce je poměrně dlouhotrvající proces. Řešila se rovněž otázka údržby některých neekonomických komunikací. Jen údržba komunikace do Harrachova pohltní asi 25 % celkových nákladů. Za první tři měsíce stála město zimní údržba komunikací bezmála 2 mil. korun.

Záleží na tom, kolik bude potřeba vynaložit finančních prostředků na zimní údržbu ještě letos v listopadu a prosinci. Prozatím má městský rozpočet na údržbu a čištění komunikací dostatečnou finanční rezervu.

Jak často se provádí mobilní svozy? Proč se na některých místech našeho města vyskytoval neodvezený odpad ještě začátkem následujícího týdne? Jak jste si poradili s nebezpečným odpadem, například akumulátory, lednicemi, televizory apod.? Některý druh odpadu, který se vyskytl při odvozu, přece do mobilního svozu vůbec nepatří?

Termíny mobilních svozů a materiál, který mohou obsahovat, je dán obecně závaznou vyhláškou města. Termíny jsou stanoveny na první víkend v dubnu a první víkend v listopadu. Letos byl termín dubnových svozů z důvodu sněhové pokrývky posunut. Mobilní svozy jsou určeny především k odvozu velkoobjemového odpadu pro občany, kteří nemají možnost jej odvést na recyklační dvůr. Zvlášť nebezpečný odpad by měli občané předávat osobně zaměstnancům Městských služeb při mobilním svozu, směsný komunální odpad, byť nacený ve vel-

kých pytlech či krabicích, stejně jako odpad rostlinného původu nemá být při mobilních svozech odkládán vůbec. Že tomu tak zdaleka nebylo, o tom svědčí 84 tun odvezeného odpadu, což představuje asi 60 plně naložených nákladních aut, a ten se kompletně třídil při ručním nakládání. Jistě uznáte, že takové množství se nedá za víkend zvládnout, zvlášť, když odkládání odpadů zdaleka neskončí v sobotu v 6.00 hodin ráno, jak stanovuje vyhláška. Proto se některé nebezpečné odpady, odvážely ještě následující pracovní den. Na mobilní svoz odpadu jsme vyčlenili všechny potřebné zaměstnance a veškerou dostupnou techniku.

Proslychá se, že by se zřejmě letos měla skládka v Malé Štáhli, kam putuje domovní odpad rýmařovských domácností, naplnit. Kam se bude odvážet odpad potom? Promítne se to i do ceny za odvoz odpadu, který hrají běžní občan?

Skládka v Malé Štáhli bude ke konci roku skutečně naplněna. Za účelem odvozu odpadu byly osloveni zástupci skládkařských společností v Rejcharticích, Horním Benešově a Medlově. Zřizovatel těchto skládek by nám účtoval

cenu běžnou pro podnikatelské subjekty, byla by jistě vyšší, než tomu bylo na skládce v Malé Štáhli, kde jsme byli pouze v nájmu a účtovány byly jen náklady. Rovněž vyšší by byla cena za přejezdy, odpadly by však náklady na provoz naší skládky. Poplatek za odvoz odpadu určuje město Rýmařov. Jeho horní hranice je legislativou stanovena částkou 500 Kč na občana za rok. Pokud by se po vykalkulování všech nákladů zjistilo, že by částka pro občana měla být vyšší než zmíněných 500 korun, muselo by finanční převis dotovat město. Prozatím nebyla finanční hranice překročena. V letošním roce činí požadavek naší společnosti na osobu za odvoz odpadu 476 Kč za rok. Průměrný náklad za svoz odpadu činí v republice více jak 800 Kč na občana za rok. To zna-

mená, že zatím se nám daří částku za svoz udržovat pod tímto průměrem.

Údajně se v našem regionu objevila firma Van Gansenwinkel zabývající se likvidací domovního odpadu a prý jsou její finanční nabídky lákavé. Domníváte se, že by mohla proniknout na náš trh?

Je to firma, která v republice působí již delší dobu a zaměřuje se většinou na větší aglomerace, než je ta naše. Není tajemstvím, že má zájem proniknout i do našeho regionu. Názory se však různí. Vím o dvou obcích, které pod tuto firmu přešly, ale jsou i obce, které se vrátily zpátky k původnímu provozovateli odvozu odpadu. Pokud by tato firma převzala některé nejbližší obce, ve kterých provádíme svoz odpadu, bylo by to pro nás velmi nepříjemné a cena za odvoz by byla v Rýmařově asi neudrži-

teľná, protože samotný Rýmařov je pro naši firmu malý trh. Pro informaci - svoz odpadu v Rýmařově činí za naše město 35 % - 40 %, zbytek tvoří nejbližší obce, například Břidličná, Ryžoviště a další. Firma Van Gansenwinkel nebyla jediná, kdo se zajímal o náš region z hlediska odvozu odpadu. Dalším zájemcem byla firma Remit ze Šternberku, která má na starost svoz tříděného odpadu v Břidličné a svého času působila také v Ryžovišti, které ovšem opět využívá našich služeb. To, zda by tyto nebo jiné firmy mohly začít působit v našem regionu, by záleželo především na zastupitelích města. Zatím ovšem neznám podmínky, za kterých tyto firmy provádí svoz odpadu. Naši výhodou je ale například i to, že v některých obcích provádíme vedle svozu odpadu například i zimní údržbu komunikací a není problém operativně zareagovat buď prohrnutím sněhu, či posunem svozu. Tato koordinace by u pouze svozových společností mohla být problémem.

Můžete ve stručnosti informovat o plánu jarních a letních prací? Kolik zaměstnáváte pracovníků na veřejně prospěšné práce?

V současné době končíme s dočišťováním města po zimě (jak komunikací, tak zelených ploch), obnovili jsme vodorovné dopravní značení a současně jsme prováděli zástřiky děr po zimě. Tato technologie se jeví jako finančně

nejpříjemnější, i když někdo namítne, že se komunikace vyčistily, aby se hned nato „zaneřádily“ prašným šterkem. Ale z ekonomického hlediska se touto technologií provede oprava relativně velké plochy za nízké náklady. Některé silnice jsou už dnes bohužel takřka neopravitelné. Místy chybí dokonce i podloží. Na opravy komunikací po zimě počítáme s investicí kolem 300 tis. korun bez DPH. Dále budeme provádět údržbu zeleně, údržbu osvětlení, připravují se pozemky pro stavbu rodinných domků a s nimi bude potřeba vybudovat inženýrské sítě, na žádost města provádíme kropení komunikací kvůli prašnosti, opravujeme kanalizaci a provádíme další pravidelné celoroční činnosti vyplývající z naší pracovní náplně. Čekají nás také stavební zakázky, ale ty budeme realizovat až poté, co na ně bude vypísáno výběrové řízení a my v něm uspějeme. Dokončujeme chodník na Okružní ulici, v plánu jsou rekonstrukce a výstavba dalších chodníků - na Okružní ulici, na třídě Hrdinů, ale to až poté, co budeme znát výšku obrubníků v závislosti na opravě komunikace, kterou by měla provádět Správa a údržba silnic Moravskoslezského kraje. V současné době mají Městské služby Rýmařov celkem 45 stálých zaměstnanců a 14 na veřejně prospěšné práce.

Ďěkují vám za rozhovor. JiKo

Pozvánka na zajímavou besedu

Ve středu 18. května v 15.30 se uskuteční v klubovně Střediska volného času v Rýmařově beseda s profesorem Valtrem Komárkem spojená s autogramiádou. Host zde představí svou novou knihu *Kronika zoufalství a naděje*. Beseda se uskuteční pod záštitou Místní organizace ČSSD, která tímto zve na besedu širokou veřejnost.

Nová kniha Valtra Komárka *Kronika zoufalství a naděje* představuje obsáhlý společenskopolitický román o 20. století, v němž autor čerpá ze svých bohatých, i dnes velmi aktuálních pamětí. O kvalitách knihy svědčí mimořádný ohlas čtenářské veřejnosti: první vydání bylo během jednoho měsíce rozprodáno a proběhlo deset rušných autorských besed s autogramiádami v Praze, Brně, Hodoníně, Českých Budějovicích, Ostravě aj.

Za svůj život toho Valtr Komárek skutečně prožil hodně. Boj o holou existenci v době nacistického holocaustu, v dalším životě pak vzestup, pád a zase vzestup. Jak sám řekl, román nepojal jako suché povídání o svém životě, ale jako zpověď a hodnocení svého bytí v celém 20. století. Na pozadí příběhu o Valtrovi se čtenáři otevírá nečernobílý příběh minulých sedmdesát let. Kniha nás uvádí do období, které dle slov autora ovlivňovali spíše „politici-šílenci“ se všemi důsledky pro lidský rod. I přes toto zoufalství však autor stále věří v humanitu a vyzvedává ohromného ducha českého národa a jeho touhu žít v pravdě. Uvádí, že to byl především tento duch, který ho vedl do husitských zápasů a provázal po celou dobu jeho nelehké existence. Právě v tom vidí Valtr Komárek „charakteristickou zvláštnost českého národa - hledače pravdy“, která bohužel není předávána dál, zvláště mladému pokolení.

Na besedu s profesorem Valtrem Komárkem jste srdečně zváni. JiKo

Hasiči předvedou ukázkou cvičení a techniky

V letošním roce oslaví Sbor dobrovolných hasičů města Rýmařova 135. výročí svého založení. V rámci oslav tohoto jubilea se 28. května na náměstí Míru před budovou radnice uskuteční ukázkové cvičení Sboru dobrovolných hasičů a Hasičského záchranného sboru stanice Rýmařov. Jeho součástí bude ukáзка hašení vozidla a vyproštění zraněného, dále ukáзка impulsivního hašení s IFEXEM 4000, provádění zásahu na nebezpečnou látku a další činnosti. Ve výloze Galanterie

u pana Jurečky bude umístěna výstava trofejí našich soutěžních družstev získaných v požárním sportu. Touto akcí bychom chtěli oslatit své výročí a zároveň občanům předvést svou připravenost ve zdolávání mimořádných situací.

SDH Rýmařov

Školství

Studenti gymnázia se zúčastnili PMUN

Co je to PMUN?

Pražský model Spojených národů je dlouhodobým vzdělávacím programem pro studenty středních škol z celé ČR. Nabízí účastníkům možnost stát se delegátem jedné

členské země Organizace spojených národů a podílet se na simulaci její práce při řešení nejrůznějších problémů dnešního světa. Skupina tří až sedmi účastníků za-

stupuje vždy jednu členskou zemi OSN. Každý účastník pracuje v jednom z šesti orgánů Pražského modelu Spojených národů na tématech, která jsou vybírána z pro-

gramu jednání skutečných orgánů OSN v New Yorku a Ženevě. Přidruženým orgánem PMUN je také Rada Evropské unie - výbor simulující jednání států EU.

Jak model probíhá?

V průběhu školního roku se studenti zúčastní celkem pěti přípravných setkání, při nichž mají možnost dozvědět se bližší informace nejen o systému práce a financování OSN, ale i o jednotlivých zemích a regionech světa. Studenti mají jednak možnost vyslechnout řadu zajímavých přednášek na slovo vzatých odborníků (příkladem toho je účast Pavla Teličky a jeho přednáška o EU), jednak se sami zapojit do diskuse o mezinárodní politice a jejich problémech, bezpečnostních otáz-

kách, fungování a financování OSN, udržitel- ném rozvoji a mnoha dalších tématech. Další součástí pracovních setkání bylo zasedání samotných výborů modelu, kde se studenti zabývali příslušnou agendou, diskutovali o ní s organizátory i pozvanými hosty a připravovali se na jednání konference, která je vyvr- cholením téměř celoroční práce delegátů. Výsledkem jejich několikadenního jednání jsou texty svou formou shodné s dokumenty právě OSN - zprávy, rezoluce a deklarace.

Konference se koná zpravidla během 4 - 5 dní na začátku dubna. V posledních letech se stalo tradicí, že jednodenní slavnostní zahájení, jehož se účastní všichni delegáti a mnoho vážených hostů převážně z řad politiků, diplomatů a zástupců zahraničních misí v České republice, probíhá na Pražském hradě. Před dvěma roky se zahá- jení zúčastnil a zástitu nad celou akcí pře- vzal tehdejší prezident republiky Václav Havel.

Jubilejního X. ročníku se zúčastnili i studenti rýmařovského gymnázia

Ve dnech 14. 4. - 18. 4. 2005 proběhla v praž- ském Kongresovém centru již desátá konferen- ce PMUN a díky studentům gymnázia zde mě-

lo své zastoupení i město Rýmařov. Do Prahy byly vyslány hned dvě delegace studentů, kaž- dá po pěti členech. Studenti septimy a třetího

ročníku se stali delegáty Saúdské Arábie, stu- denti sexty zastupovali Gruzii.

Letošní ročník nebyl vůbec jednoduchý a studenti během něj museli překonat nejed- nu překážku a těžkou chvíli. Už samotná cesa na workshopy nebyla jednoduchou záleži- toutí, protože jedinou možností bylo noční cestování, mnohdy velice únavné a časově náročné. I ve shánění potřebných informací na tom byli rýmařovští oproti pražským účastníkům poměrně hůře. Myslím si, že i přesto studenti svoji první účast na modelu zvládli nadmíru dobře, a doufám, že příští rok budou ve svém úsilí pokračovat a nově nabyté zkušenosti v budoucnu co nejlépe upla- tní.

Studenti by touto cestou chtěli poděkovat paní profesorce Sedláčkové, která s nimi celý model absolvovala a byla jim dobrou poradkyní, prů- vodcem i morální podporou. Poděkování platí i panu profesoru Stanzelovi a vedení gymnázia. Více informací o celé akci můžete nalézt na webových stránkách: www.amo.cz.

Jana Zlámalová (septima)

Zleva: Michal Půda, Martin Dutkiewiç, Veronika Takçiková, Magdaléna Pechová, Karla Jurásková, Jana Zlámalová, Radka Cabáková, Alena Gregovská; klečící: Jakub Vintrlík, Lucie Linhartová.

Foto: archiv Gymnázium Rýmařov

Soutěž mladého kuchaře

Ve čtvrtek 28. dubna se usku- tečnila v hotelu Praha v Novém Jičíně soutěž pro studenty středních škol v obo- ru gastronomie, kterou pořá- dala Integrovaná střední škola ve Frenštátě p. Radhoštěm ve spolupráci s Asociací kucha- řů, cukrářů a číšníků Moravskoslezského kraje.

Soutěžilo se v několika dis- ciplínách a ve dvou se před- stavil i student 2. ročníku oboru Cestovní ruch SSOŠ Prima Rýmařov Pavel Dole- žal. V soutěži mladého ku- chaře o nejlepší předkrmový

salát se umístil na 4. místě a v soutěži o přípravu těstovin u stolu hosta na 6. místě z 12 soutěžících, kteří byli většinou studenty integrova- ných středních škol odborných oborů. Porota hodnotila např. vystupování soutěžících, hygienu, pracovní úbor, estetickou úroveň, přípravu stolu a chuť připraveného pokrmu. Pěkné umístění studenta SSOŠ Prima je také úspěchem učitelky odborných předmětů Naděždy Neherové, která jej do soutěže připravovala.

SSOŠ Prima Rýmařov

Ilustrační foto: SSOŠ Prima

Žáci SOU a OU opět soutěžili

V úterý 12. dubna jsme pořádali na SOU a OU v Rýmařově soutěž s názvem „Negativní jevy ve společnosti“. Dětila se na dvě části - na výtvarnou a literární. Veškeré práce se týkaly problému drog, alkoholu, vztahů mezi lidmi, škodlivosti kouření, ničeni životního prostředí a šikany. Musím podotknout, že soutěžící to nebrali na lehkou váhu a přípravě věnovali dostatek času.

Porota, která se skládala z pedagogů, to neměla vůbec snadné, protože zde byla velmi vyrovnaná konkurence. Myslím si, že si každý zasloužil vyhrát. Nakonec soutěž dopadla takto:

Ve výtvarné části získaly první místo Jaroslava Strnadlová a Klára Ctibůrková s koláží „Plíce“, na druhém místě skončily Karolína Hluchá s Alenou Švábeníkovou, taktéž s koláží

s názvem „Polibek smrti“, třetí místo získala dvojice žáků Petr Borský a Martin Kubáč s plakátem „Panáka nic neboli“.

Vystoupení žáků v literární soutěži bylo náročné na přednes, vlastní nápaditost a fantazii, a proto bylo udělování bodů obtížné. Se svou prací „Osud“ zvítězil Michal Pek, druhé místo si zasloužil za pěknou báseň „Ztráta přítele“ Josef Boxan, třetí místo obsadila se svým pů-

sobivým vypravováním „Náš maličký andílek“ Zuzana Krywdová.

Ostatní, kteří se neumístili, ať se nenechají odradit, příště obsadí lepší místa. Každý, kdo soutěžil, dostal pěknou cenu útěchy a odnesl si hezký pocit z příjemné atmosféry tohoto odpoledne, protože není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.

*Michal Pek,
žák druhého ročníku
oboru Kuchař-číšník*

Fota: archiv SOU a OU Rýmařov

Poděkování

Rýmařovské děti již devatenáct let učí hře na klavír paní učitelka Hradilová. Na ZUŠ v Rýmařově jejíma rukama prošly desítky žáků ve věku od 4 let až po dospělé. Někteří své nabyté zkušenosti a znalosti dále rozvíjejí na konzervatořích. Tyto děti jsou nadané, ale bez cílevědomé a obětavé práce paní učitelky Hradilové by jejich talent přišel nazmar. Svým žákům se často věnuje i několik hodin měsíčně ve svém volnu.

To, jakým způsobem přistupuje ke svému povolání, je nejlépe vidět na výsledcích žáků její třídy. Dvakrát za rok připravuje koncert svých svěřenců v sále ZUŠ. Tyto koncerty mají již tradičně velmi dobrou úroveň. Ale nejen v Rýmařově znají lidé kvalitu žá-

ků ve třídě paní učitelky Hradilové. Velmi dobré jméno dělá naší ZUŠ i po celé republice. S těmi nejšikovnějšími se účastní různých soutěží. Počínaje okresním a krajským kolem soutěže ZUŠ až po prestižní soutěže, jako například mezinárodní Amadeus v Brně, Prague junior v Praze atd. Děti zde dosahují velmi dobrých výsledků (dva žáci přijati na konzervatoř 2000 - 2004, třetí místo - Amadeus 2003, čestné uznání - Amadeus 2001, pravidelně první, druhé a třetí místa v okresních a krajských soutěžích ZUŠ).

Ale nejde jen o prestiž a ceny. Koncerty a soutěže žáky motivují k lepším a lepším výsledkům. Děti si už od útlého věku zvyka-

jí na veřejné vystupování, získávají sebevědomí, „otrkávají se“, učí se zvládnout trému a umět prodat to nejlepší, co v nich je. A to je jistě důležité nejen ve hře na klavír.

Rádi bychom vám, paní učitelko Hradilová, touto cestou poděkovali za péči, kterou věnujete našim dětem, za obětavost, s jakou rozvíjíte jejich muzikálnost, za práci, jejíž kvalita se odráží na úspěších našich dětí, a za nadšení, s jakým své povolání vykonáváte. Děkujeme vám hlavně za naše děti, které na vás jistě nezapomenou, protože to, co jim dáváte, si sebou ponese celý život, ať už se budou zabývat hudbou profesionálně nebo si zahrají pro sebe a své blízké jen tak pro radost.

Rodiče

Tělovýchovná akademie ZŠ Jelínkova očima Terezy Štefkové z 5. C

V pátek 22. dubna jsme měli možnost shlédnout školní akademii. Vystoupily zde třídy, ale také kroužky, předvedlo se nám mnoho pěkných skupinových, ale i sólových skladeb, se kterými žákům pomáhali jejich učitelé. Děti z tanečního kroužku Jes se představily se skladbou Nic moc a ju-

Floridě. Nejmenší žáčci z 1. A z cvičili skladbičku Abeceda. Za krásné vystoupení vděčíme paní učitelce Gajdošové. Pod vedením paní Miroslavy Vágnerové se představily mažoretky 8. a 9. tříd. Anglicky zazpívaly děti ze 4. B a 5. D za kytarového doprovodu paní učitelky Habartové. Jak

niři se skladbou Šalalala. Dále jsme viděli sólo Nikoly Čudovské Tanečnice a sólo Markéty Kohoutkové No a co! Obě se nominovaly na mistrovství světa, které se uskuteční v Orlandu na

je stále v pohybu, předvedla třída 6. A s paní učitelkou Vykoukalovou. S Voleshow se představila třída 7. A pod vedením pana učitele Barana. Zvesela na skok vysoký, to byla originální skladba

předsportovní třídy pana učitele Slouky, hudební skupina Dreamers představila svůj repertoár a velice zajímavou papírovou módní přehlídku připravila třída

Bociána, kteří zatančili skladbu s názvem Letní žár a jako z pohádky Tisíce a jedné noci zatančily orientální tance dívky 4. - 6. tříd pod vedením paní učitelky

7. A za asistence paní učitelky Míčkové. Sólovou ukázkou sportovního aerobiku s přehledem z cvičila Tereška Krywdová z 2. A, která trénuje v SK Studiu Sport a zdraví. Letní atmosféru navodili žáci z 8. A pana učitele

Gajdošové. Celým programem nás provázely Andrea Dolníčková a Dagmar Kopečková, žákyně 5. C. Odměnou všem účinkujícím byl velký potlesk přítomných diváků.

Tereza Štefková, 5. C

Organizátorem oslav Svátku práce byla tradičně KSČM

Zpočátku se zdálo, že na oslavy Svátku práce - 1. máje - mnoho Rýmařovanů nepřejde. Začátek májových oslav totiž stanovil pořadatel, Místní organizace Komunistické strany Čech a Moravy, již na půl devátou ranní, a vstávání činilo mnohým po probdělé Valpuržině noci potíže. Obzvlášť když podmračená obloha nevěstila nic dobrého. Nakonec se nad fotbalovým hřištěm TJ Jiskra přece jen sem tam ukázalo sluníčko, a tak nejen děti, ale i dospělí mohli vychutnat poslední sváteční den před nadcházejícím pracovním týdnem a užít si dosytosti programu a připravených atrakcí. Oslavy Svátku práce byly za-

hájeny v devět hodin, zazněla státní hymna a projev přednesl senátor Eduard Matykiewicz. V závěru oficiální části zazněla Píseň práce. Děti měly možnost si zajezdit na koních, ty menší se vydováděly na skákačím nafukovacím hradu nebo vyhrály některou z cen na kole štěstí. Lidí v areálu fotbalového hřiště pomalu přibývalo. Někteří si přišli jen tak poklábovit, jiní si přišli poslechnout dechovku Střediska volného času nebo si vypít káfičko či vychlazené pivko, zkrátka odpočinout si ve svátečním dnu. Organizátoři byli s oslavami Svátku práce nadmíru spokojeni.

JiKo

Kam na výlet

Do jarní přírody, třeba po Vychodilově stezce

Doporučujeme vám vycházku do jarní přírody, dokud ještě nejsou zcela olistěné stromy, tráva kolem cest nesáhá po kolena a krajina se nám se svojí svěží zelení zdá jako sváteční zahrada. V tuto dobu je vhodné se vydat v přiměřené obuvi i kolem potoků a potůčků a sledovat cestu od jarních pramenů třeba až k Rešovským vodopádům, které se s větším množstvím vody zdají mohutnější.

Rýmařovsko příliš historických památek nemá, a tak je pro něj pěkná příroda cennou devizou, jak z hlediska ekologického, tak i ekonomického. Rádi bychom zde jistě uvítali větší cestovní ruch, který by našemu regionu přinesl větší zaměstnanost a více peněz, i když na druhé straně s sebou přináší i další starosti, například s nepořádkem. Ale to je jistě také možné řešit. Co mimo kvalitní služby můžeme našim návštěvníkům nabídnout? Zkusme se tedy na svých vycházkách dívat kolem sebe očima „cizince“, jak by on asi hodnotil náš způsob života, naše města a vesnice, zda bychom měli co nabídnout pro zvýšený turistický ruch.

V tomto období se dá ještě většinou bezpečně chodit nebo i jezdit na kole po polních cestách, které nám zde zbyly, protože dobytek bývá zatím za ohradníky na pastvinách a po těchto cestách se nepotřebuje zbytečně procházet. Dostaneme se tak mnohdy do zajímavých zákoutí, které jsme nečekali ani neznali.

Klub českých turistů (KČT) Rýmařov za finanční pomoci města, v zájmu cestovního ruchu, proznačil kolem Rýmařova okruh nazvaný Vychodilova stezka. V sobotu 23. dubna pořádá KČT 2. ročník akce nazvaný Vychodilova stezka, letos s ekologickým zaměřením. Ještě čtrnáct dnů před tímto datem byla většina lesních cest, kudy stezka vede, kvůli většímu množství sněhu špatně průchodná. Počasí nám však přálo, během dvou týdnů sněh zmizel. Z trasy byly pěkné výhledy k Hrubému Jeseníku, ještě hodně zasněženému, zatímco Olomoucko bylo v mlžném oparu. Na lesnatých stráních v údolí Oslavy se mezi ještě šedými bučínami zelenaly splazy rozšiřujících se porostů česneku medvědího (*Allium ursinum*) a v údolní nivě se jaro přihlásilo rozkvétáním mnoha druhů rostlin. Cesty vedoucí z Rýmařova k Ondřejovu a dále k Ondřejovskému potoku byly průchodné, protože jindy pasoucí se dobytek byl ještě ustájen. Turisté kolem cest, především mezi pastvinami, posbírali hlavně různé plastové odpady, u vodárny dokonce i zbytky po soukromém silvestrovském ohňostroji. Bohužel vizitkou Ondřejova je neupravená navážka zeminy u cest nad Ondřejovskou kotlinou, kde ani po letech nejsou odklizeny zbytky koberců a jiného odpadu, který tak dělá nepěknou reklamu nejen při akcích motoristů. Ale Ondřejov není výjimkou se skládkou či sklád-

kami. Pro tato nemilá překvapení nemusíme chodit ani na jiných místech našeho města daleko. Zbytečné skládky začínají velice často pár desítek metrů za městem. A tak přestože je v Rýmařově recyklační dvůr a je možnost zbavit se nepotřebných věcí zdarma, vypovídají tyto skládky také něco o naší povaze, nedbalosti, nechuti a neschopnosti, možná i recesi zabránit zbytečnému nepořádku.

Vraťme se ale k Vychodilově stezce. Vycházku po ní se 23. dubna zúčastnilo 19 turistů, především seniorů. Na plakátcích jsme uváděli, že účast dětí do 15 let je možná pouze v doprovodu dospělých, protože náš odbor nemá žádného zaměstnance pro práci s dětmi a mládeží, jako je tomu například v Břidličně. Zájem o turistiku, hlavně pěší, u mladší i střední generace chybí a i tato skutečnost o našem způsobu života něco vypovídá. Pro naše zdraví je důležitý pohyb, především pohyb ve zdravém prostředí, a nikoliv vysedávání u počítačů nebo v zakoupených pivnicích. Proto je třeba fandit těm, kteří dělají turistiku na kole, a protože mládí má rádo rychlost a atraktivitu při provozování svých zálib, doufejme, že se budou další generace věnovat cykloturistice ve větší míře i v budoucnu, byť to nemusí být cykloturistika organizovaná. I na horském kole je možné absolvovat Vychodilovu stezku, je tam pěkně, jeďte se podívat. Za KČT Rýmařov Hana Kašparová

Začátky a průkopníci organizované turistiky v Jeseníkách na přelomu 19. a 20. století

První nejrůznější zájmové a sebevzdělávací organizace, ale i turistické a cestovatelské spolky v tehdejších Rakousku-Uhersku vznikaly v 70. a 80. letech 19. století. S nezbytností obnovy a regenerace sil pro stupňování výkonů v zaměstnání přicházela na svět i otázka užití dnů pracovního volna a trávení volného času lidí. Volný čas počal vtiskovat rytmus své době, vtaňoval do víkendové a odpočinkové části týdne hlavně u lidí ve městech stále širší vrstvy obyvatelstva, zejména průmyslového proletariátu. S rozvojem starých a vytvářením nových sportovních činností a disciplín se k nám rozšířilo i cestování a turistika. Zejména lidé z měst už tenkrát objevovali krásy nedotčených vesnic a osad, pořádali organizované výlety na památná či poutní místa, ale i do mnohdy ještě neznámých a neprobádaných horských oblastí.

Od roku 1881 působil ve Fryšvaldově (Jeseník) Moravskoslezský sudetský horský spolek

a od tohoto roku lze počítat organizovanou turistiku v Jeseníkách. Spolek měl už do prvního roku na 950 agilních členů. V té době, přesně 11. června 1888, vzniká v Praze první česká turistická organizace - Klub českých turistů, jehož předsedou se stal známý cestovatel Vojta Náprstek. Začátkem 90. let byla činnost KČT rozšířena z Čech i na Moravu a Slezsko. Výrazněji se však činnost KČT v Jeseníkách projevila až po první světové válce, po roce 1918. Z počátečního chození a cestování jen tak pro zábavu na přelomu 19. a 20. století se postupně vyvinuly aktivity organizovanější a pravidelnější. Počaly se řešit takové problémy, jako nedostatek turistických map a průvodců, značná absence míst pro občerstvení a noclehy poutníků a turistů nebo objektů jen pro ukrytí před nepohodou hor.

Mezi první organizované návštěvníky Jeseníků patřili odvážní turisté z řad převážně německých studentů a profesorů (z Opa-

vy, Vídně, Vratislavi) nebo i někteří hosté lázní v Karlově Studánce, kde blízkost hor přímo vybízela k výletům do vrcholové části Praděda. Památnými se staly i každoroční poutě ke kostelíku na Vřesové studánce. Výstup na Praděd, tehdy většinou ještě ze strany Koutů proti toku Desné přes Švýčárnu, se stal jakousi „módou“ maloměstáků z přelomu 19. a 20. století.

Ubytovna Švýčárna byla zbudována roku 1829 a za své jméno vděčí Švýcaru Egengerovi ze Siementhalu, kterého povolal kníže Liechtenstein, aby zde podle švýcarského vzoru zřídil salaš pro pastvu dobytka a také místo pro nouzové noclehy. Podobně, ale až od roku 1863, sloužila turistům i Ovčárna, která nahradila starší pastevecký objekt asi z roku 1820 (v nižší poloze). S počátky turistiky v Jeseníkách jsou spjaty například lovecké chaty - Františkova myslivna z r. 1865 (patřila Františku Kleinovi) nebo Alfrédova chata z konce 19. století (patřila

Alfredu Harrachovi), ale také zájezdní hostince při císařských silnicích na Červenohorském sedle a na Skřítku. Hostinec na Červenohorském sedle v roce 1903 vykoupil Moravskoslezský sudetský horský spolek a učinil jej základnou pro zbudování rozsáhlejší turistické základny v Jeseníkách, zájezdní hostinec na Skřítku si pronajal šumperský odbor turistického spolku.

Mezi hlavní činnosti KČT a horských spolků patřilo značkování a úpravy turistických tras. Turisticky nejvyhledávanějšími lokalitami v Jeseníkách se staly Praděd, Červená hora, Šerák a Rejvíz. Později přibýly vyznačené cesty i v okolí Jeseníku, Javorníku, Zlatých Hor a Šumperka. Pro zimní provoz byla už v r. 1908 zajištěna značkovacími tyčemi hřebenovka z Ramzové přes Červenohorské sedlo až na Praděd, o rok později trasa pokračovala přes Ovčárnu na Skřítek. Obdobně byla v té době vytyčena cesta ze Starého Města na Králický Sněžník. Pro osvěto-

vé i vědecké účely došlo v létě 1908 z iniciativy turistického odboru v Olomouci ke zřízení botanické zahrady pod Petrovými kameny (Sudetengarten), za první světové války však tato rarita hor zpustla. S úpravou tras a značkováním souviselo i vydávání map, bedekrů a turistických průvodců. První mapa se značením turistických tras byla vydána r. 1882 Johannesem Ripperem (zetěm zakladatele lázní Jeseník V. Priessnitz). Od roku 1885 až do začátku druhé světové války vycházel časopis Altwater jako orgán Moravskoslezského sudetského horského spolku. Podpoře turistiky a zavedení běžného komfortu cestování v Jeseníkách bezesporu sloužila výstavba nových horských chat a dalších objektů. Přebudováním na místě původních salašnických objektů vznikla roku 1887 chata Švýcárna. Po požáru Ovčárny roku 1910 nechal Řád německých rytířů postavit na stejném místě nejdříve menší dřevěnou ubytovací chatu, která byla ve 20. letech rozšířena na horský hotel. Roku 1912 nechal kníže Liechtenstein postavit chatu na Králíckém Sněžníku. Jesenický turistický spolek už v roce 1883 vybudoval jakousi ochrannou chýši pod Pradědem - na místě dnešní chaty Barborky. Mezi další chaty vybudované turistick-

kým spolkem patřila tzv. Jiřího chata na Šeráku, postavená roku 1888 jako srubová chata s věžičkou. Roku 1893 chata vyhořela, obnovena byla už jako kamenný objekt a později v roce 1926 byla ještě dále rozšířena. Červenohorské sedlo bylo na začátku minulého století významným centrem německého turistického svazu. Ten zde roku 1903 zakoupil zájezdni hostinec, v roce 1910 poblíž otevřel novou chatu a v roce 1917 za finanční prostředky z odkazu majitele rapotínských skláren Schreibera dokončil další chatu. Ve 20. letech byly chaty ještě zmodernizovány a také rozšířeny. Svoji historii v roce 1932 začala psát nad Starým Městem pod Sněžníkem nedaleko Velkého Vrbna dnešní chata Paprsek, původně nazvaná Slezská chata, později chata U Ráje.

Turistické spolky pro podporu turismu a poznání kraje stavěly na přelomu 19. a 20. století také kamenné rozhledny. Jednalo se tehdy hlavně o rozhlednu na Biskupské kupě u Zlatých Hor (1898), na Zlatém chlumu u Jeseníku (1899), na Zámeckém vrchu nedaleko Krnova (1903) a nejvyšší 33,5 m vysokou rozhlednu na Králíckém Sněžníku, která byla zbudována kladským turistickým spolkem na polské straně - 1973 z havarijních důvodů zdemolována. Na nejvyšší

moravské hoře Pradědu započala stavba rozhledny roku 1904 a zpřístupněna byla v roce 1912. Jednalo se o okázalou stavbu, 32,5 m vysokou, s restaurací a ubytovacími pokoji. Stavební stav se z důvodu užití nevhodného nasákavého kamene rok od roku zhoršoval, nepomohly ani dílčí opravy v letech 1926 - 1934, stavba po válce chátrala a nakonec se v roce 1959 zřítla.

Rozvoj cestování a turistiky v Jeseníkách na přelomu 19. a 20. století byl úzce spjat i s počátky lyžování. Je chlubou města Bruntálu, že prvním nadšencem pro lyžování v horách byl učitel a spisovatel Viktor Heeger z Bruntálu. Podle dochovaných zpráv si z norského Osla objednal za 11 zlatých lyže a už v zimě roku 1887 tyto první zkoušel v bruntálském parku. Lyžování hodně propagoval i jako redaktor lesnického časopisu zvláště mezi lesníky a horaly. Z iniciativy Viktora Heegera byl roku 1893 v Olomouci ustaven Moravskoslezský spolek lyžařů, který svá první soustředění pořádal v Bruntále a Rýmařově.

K průkopníkům lyžování v Jeseníkách koncem 80. let 19. století patřil také vrchní lesmistr dr. Otto Grohmann, který zase předvedl lyže přivezené z Vídně k velkému zájmu přihlížejících ve Vrbně pod Pradědem. Z nadšenců té pionýr-

ské doby je možno ještě jmenovat například nadlesního Hugo Pekarka z Vidlí nebo lesmistra Dresslera z Karlovy Studánky. Mezi první lyžařské společnosti patřila skupina z roku 1893 pod vedením továrníka Maxe Springera z Rýmařova, v roce 1905 vznikl Zimní sportovní spolek v Jeseníku a první lyžařské výcviky se uskutečnily v Jeseníku a na Ramzové. Svaz pro cizinecký ruch započal s prvními lyžařskými kurzy na Ovčárně, ve Starém Městě pod Sněžníkem, na Švýcárně, pod Králíckým Sněžníkem a v polské Miezogorze. V roce 1913, ještě před první světovou válkou, došlo k ustavení Severomoravského Ski klubu, který se stal základnou pro další rozvoj zimních sportů a zejména lyžování v Jeseníkách.

Rozvoj zimních sportů, horské turistiky a rozvoj cestovního ruchu a rekreace v Jeseníkách patřily v rámci naší vlasti vždy mezi oblasti s dlouhou tradicí, také mezi oblasti s nejlepším zázemím a nakonec ve sportu i mezi oblastmi s dobrými výsledky. To všechno je zajisté pokračováním a výsledkem práce dlouhé řady průkopníků turistiky, sportování a popularizace Jeseníků z období před sto lety.

Podle odborných pramenů připravil: PhDr. Alois Matuška, Rýmařov

Úsměvně

Krtek a hraboš - moji kamarádi

Známe všichni pohádkového krtečka v kalhotkách s kapsami. Je miloučkový, dobrácký a trošku popletený, ale on všechno myslí dobře.

Ten můj zahrádkový vůbec tak milý není. Přeorává mi zahrádku tak dokonale, že se nestačím divit. Patrně má rozvětvenou rodinu a přátele hraboše. Moc jim chutnají cibulky lilii a tulipánů, nepohrdnou kořínky okrasných keřů a dřevin. Přeorávají taky trávník.

Co všechno jsem už vyzkoušela! Možné i nemožné. Hadřík namočený v terpentýnu, podpalovač Pepo, chytrý pan Podlaha radil chomáče ostříhaných vlasů, francouzský parfém - to vše putovalo do podzemního labyrintu chodbiček mých nezvaných kamarádů a obyvatel. Pak mi odborníci poradili vytopit je vodou, gejíry tryskaly a oni se snad dobře pod zemí bavili. V bazénu.

Prý zaručeně pomohou výfukové plyny auta, to byla rada za všechny, zadýmená celá zahrádka, z hadice to všelijak unikalo, já přiotrávená. Další den vidím, že svěže a s nebyvalou chutí pokračují v systematickým ničením mých skromných latifundií. Plašiče, odpuzovače, lahve v zemi, rady přátel a odborníků - pro smích! Nic! Usadili se všichni u mě. Už jsem je i prosila, přemlouvala sladce. Asi mě mají rádi. Takže - ať se vám u mě líbí, přátelé!

(S)

Mladí rybáři soutěžili ve smyslu hesla „Chyt a pust“

Místní organizace Českého rybářského svazu v Rýmařově uspořádala o víkendu 30. dubna a 1. května na Edrovickém rybníku dva rybářské závody v lovu kaprů. V sobotním závodě mládeže do 15 let bylo spolupořadatelem Středisko volného času. A že to mladým rybářům jde, potvrdily skvělé úlovky. Soutěže se zúčastnilo celkem pětadvacet soutěžících a na udici jim uvízlo osmnáct kaprů, přičemž nejdelší dosáhl délky 51 cm. Chytila jej Markéta Žatecká, která také sobotní závody vyhrála. Na druhém místě se umístil Radomír Šemnický a třetí skončil Stanislav Janík. Je chvályhodné, že čtyři ze závodníků své velké ulovené kapry vrátili zpět do vody v rámci naplnění nového rybářského hesla „Chyt a pust“. Všichni mladí rybáři, kteří se zúčastnili sobotních závodů, obdrželi drobné rybářské potře-

by. První květnovou neděli patřil „Edrovičák“ ostříleným rybářům. Těch se sešlo devětačtyřicet a kapitálním úlovkem byl kapr o délce 59 cm, který zaháčkoval Miroslav Martinček. Stal se tak vítězem nedělního klání. Na druhém místě se umístil Lubomír Ovčáček a třetí skončil Stanislav Ovčáček. Rybářský pohodový víkend se vydařil, i když ne všichni byli spokojeni se svými úlovky. Ale o to přece nešlo. Jak poznamenal jeden z rybářů: „Důležitější je, že si člověk odpočine, relaxuje u vody nebo si popovídá s přáteli.“

JiKo

Průmyslová zóna láká zloděje

Zřejmě zloděj-elektrikář navštívil v době od 31. března do 14. dubna rýmařovskou průmyslovou zónu, kde vykradl elektrické rozvaděče. Odcizil z nich veškeré součástky i spojovací materiál. Nepohrdl ovšem ani šestnácti dlaždicemi umístěnými kolem rozvodny a pěti betonovými obrubníky. Mezi železničními kolejemi a průmyslovou zónou pak navíc odcizil čtyři litinové poklopy. Městskému úřadu způsobil krádeží škodu za více jak 31 000 Kč.

Náklad už s kamionem nepřivezl

Rychlá jízda byla příčinou hrůzně vypadající dopravní nehody, která se stala 27. dubna o půl jedenácté dopoledne mezi Václa-

vovem a Malou Štáhlí. Havaroval zde řidič kamionu Volvo s návěsem, který nezvládl průjezd prudkou zatáčkou, dostal smyk a převrátil se do příkopu. Způsobená škoda na nákladáku, který převážel kal z čistíren odpadních vod z Krnova, dosáhla výše 600 tisíc Kč. Řidič se při nehodě lehce zranil. Na místě zasahovali hasiči HZS Bruntál, kteří přečerпали pohonné hmoty z palivové nádrže do barelů. K úniku ropných látek nedošlo.

Vandal poškodil Mercedes

Dvojitou rýhou na pravé i levé straně vozidla Mercedes a odložením obou továrních značek skončilo řádění neznámého vandala v noci z 30. dubna na 1. května před restaurací v Tvrdkově. Majiteli z Německa způsobil neznámý pachatel škodu za 50 tisíc Kč.

Řidič rozpáral Felicii o svodidlo

Z dosud nezjištěných příčin havaroval ve čtvrtek 28. dubna odpoledne řidič z Rýmařovska na rovném úseku silnice mezi Malou a Velkou Štáhlí. Vjel do protisměru a narazil do svodidla, které doslova propíchno Felicii v motorové části. „Pravděpodobnou příčinou havárie, při které se řidič zranil, byl zřejmě jeho úlek z vozidla přijíždějícího z vedlejší komunikace. Přesnou příčinu nehody budeme znát až po důkladném šetření,“ sdělila tisková mluvčí Policie ČR v Bruntále Lucie Krašteničová. Škoda na vozidle přesáhla výši 50 tisíc korun.

Řidička nedala přednost motocyklistovi

V sobotu 30. dubna nedala šestatřicetiletá řidička vozu Mercedes, která odbočovala z vedlejší na hlavní silnici ve Stránském, přednost v jízdě motocyklistovi. Třiačtyřicetiletý řidič motocyklu Kawasaki ani řidička nebyli při následné srážce zraněni. Škoda na vozidlech ovšem dosáhla výše kolem 80 tisíc korun. Zkouška na alkohol byla u obou účastníků dopravní nehody negativní. Za přestupek si neopatrná řidička vysloužila blokovou pokutu.

Dívka vběhla pod auto

Před prodejnou potravin na třídě Hrdinů v Rýmařově vběhla 2. května do cesty projíždějícímu vozidlu desetiletá dívka. Silnici přebíhala asi třicet metrů od vyznačeného přechodu pro chodce. Řidič nestačil pro krátkou vzdálenost zabrzdít a zachytil ji pravým zrcátkem automobilu. Dívče upadlo na vozovku a utrpělo lehké zranění. Škoda na vozidle dosáhla 12 tisíc korun.

Pachatel kradl, když majitelé spali

Neznámý pachatel využil tvrdého spánku obyvatel rodinného domku v Rýmařově-Edrovicích a v noci z 4. na 5. května k nim vnikl neuzamčenými dveřmi. Nerušeně prošel až do obývacího pokoje a odnesl si tři mobilní telefony, dvě peněženky s hotovostí a černý batoh. Majitelům způsobil škodu asi za 7 000 Kč.

Poprali se před nočním klubem

Ve čtvrtek 5. května zahájil policejní komisař Skupiny kriminální policie a vyšetřování v Bruntále trestní stíhání dvaadvacetiletého muže z Břidličné pro trestné činy

výtržnictví a ublížení na zdraví. Skutků se měl dopustit 16. dubna okolo 2. hodiny ranní před nočním klubem v Rýmařově, kde pod vlivem alkoholu fyzicky napadl devětatvacetiletého muže. Několikrát ho uhodil pěstí do obličeje a poté, co napadený upadl na zem, jej kopal do obličeje a hrudníku. Způsobil mu zlomeninu nosních kůstek, otřes mozku, pohmoždění hrudníku a obličeje. Z následků zranění se poškozený dosud léčí.

Motocyklista zachytil chodkyni

Na třídě Hrdinů v Rýmařově havaroval 7. května v 10.00 hodin devatenáctiletý řidič motocyklu Jawa 250. Při průjezdu pravotočivou zatáčkou dostal na mokré vozovce smyk, vyjel do protisměru a zadní částí motoruky zachytil devětačtyřicetiletou chodkyni. Ta následkem nehody utrpěla zranění nohy. Požití alkoholu bylo u účastníků nehody vyloučeno. Policisté zjistili, že mladík není navíc držitelem řidičského oprávnění pro danou skupinu.

Napadl a zranil revizora

Devatenáctiletý mladík z Moravského Berouna fyzicky napadl v železniční stanici Rýmařov revizora Českých drah. K incidentu došlo ráno 30. března po předchozí hádce, která se týkala nezaplacení jízdného. Opakovaně kontrolora udeřil pěstí do obličeje a hrudníku, shodil jej na zem a kopl do něj. Způsobil mu zranění, pro které se poškozený léčil do 7. dubna. Mladému výtržníkovi bylo v minulých dnech sděleno komisařem Skupiny vyšetřování a kriminální policie obvinění pro trestné činy výtržnictví a ublížení na zdraví.

Z podkladů npor. Mgr. Lucie Krašteničové, tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost - květen

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.	Sobota	14.00 - 19.00 hod.
	Neděle		13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

AQUA CENTRUM SLUNCE

na Jesenické ulici

PROVOZNÍ DOBA:

Po - Pá 14.00 - 21.00

So, Ne a svátky 10.00 - 21.00

Možnost zakoupení permanentek

Kontakt: 554 219 958

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Naše osobní přednosti se podobají řece: ta čím je hlubší, tím méně hučí. *Michel de Montaigne*

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - květen 2005

14. 5.	9.00	SVČ	Jamí výprava do přírody pro děti a rodiče
16. 5.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
18. 5.			Tři zlaté vlasy Děda Vševeda - zájezd dětí z MŠ do divadla v Šumperku
26. 5.	17.00	SVČ	Malujeme na hedvábí
28. 5.	9.00	SVČ	Cyklistický výlet (Slezská Harta)
30. 5.	18.00	SVČ	Talianka - koncertní vystoupení

Letní zahradní slavnost

V SOBOTU 4. ČERVNA V ZAHRADE HEDVY

15. - 17. Procházka pohádkami

- SVČ, Junáci, ČČK, ČSZ, Měst. knihovna, TJ SPV

rockové a folkové koncerty

17. VYSTOUPENÍ:

TS FREEZEDANCE SVČ RÝMAŘOV
TS JES ZŠ JELÍNKOVA
BREAK DANCE SVČ RÝMAŘOV
ELECTRIC BOOGIE SVČ RÝMAŘOV
KOUZELNÍCI SVČ RÝMAŘOV
A DALŠÍ.....

21. ohňové divadlo "AZTĚHOVÉ - zrození ohně

22. taneční zábava se skupinou ROTOR

SKÁKACÍ HRAD
STÁNKOVÝ PRODEJ
OBČERSTVENÍ
KONĚ

dospělí 50,- Kč
děti 20,- Kč

Známa i neznáma výročí

15. 5. Mezinárodní den rodiny, slaví se z rozhodnutí OSN od roku 1993
15. 5. 1880 nar. Jan Štursa, sochař (zemř. 2. 5. 1925) - 125. výročí narození
16. 5. 1870 nar. Antonín Slavíček, malíř (zemř. 1. 2. 1910) - 135. výročí nar.
17. 5. Světový den telekomunikací, výročí založení Mezinárodní telekomunikační unie v roce 1865, slaví se od roku 1969 (OSN) zemř. Jules Supervielle, francouzský básník, prozaik a dramatik (nar. 16. 1. 1884) - 45. výročí úmrtí
17. 5. 1960
18. 5. Mezinárodní den muzeí, slaví se od roku 1978 z podnětu Mezinárodní muzejní rady
19. 5. 1945 prezident Edvard Beneš vydal v Praze dekret o národní správě majetku Němců, Maďarů, zrůdců a kolaborantů - 60. výročí
20. 5. 1940 zemř. Verner von Heidenstam, švédský básník a prozaik, nositel Nobelovy ceny (nar. 6. 7. 1859) - 65. výročí úmrtí
20. 5. 1940 zemř. Jozef Gregor Tajovský, slovenský dramatik, prozaik a publicista (nar. 18. 10. 1874) - 65. výročí úmrtí
21. 5. Světový den kulturního rozvoje (UNESCO)
22. 5. 1885 zemř. Victor Hugo, francouzský prozaik, básník a dramatik (nar. 26. 2. 1802) - 120. výročí úmrtí
22. 5. 1905 nar. Vilém Závada, básník (zemř. 30. 11. 1982) - 100. výročí nar.
22. 5. 1925 nar. Jan Grossman, režisér, teatrolog, literární kritik a teoretik (zemř. 10. 2. 1993) - 80. výročí narození
24. 5. Světový den národních parků
24. 5. Mezinárodní den neznámých dětí
24. 5. 1905 nar. Michail Šolochov, ruský prozaik, nositel Nobelovy ceny (zemř. 21. 2. 1984) - 100. výročí narození
24. 5. 1940 nar. Josif Brodskij, ruský básník, esejista a překladatel, nositel Nobelovy ceny (zemř. 28. 1. 1996) - 65. výročí narození
25. 5. Den Afriky - výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963
26. 5. 1900 nar. Vítězslav Nezval, básník, dramatik, prozaik a scenárista (zemř. 6. 4. 1958) - 105. výročí narození
26. 5. 1910 nar. Oldřich Mikulášek, básník (zemř. 13. 7. 1985) - 95. výr. nar.
27. 5. 1920 T. G. Masaryk podruhé zvolen prezidentem ČR - 85. výročí
27. 5. 1840 zemř. Niccolò Paganini, italský houslový virtuos (nar. 27. 10. 1782) - 165. výročí úmrtí
27. 5. 1920 nar. Mojmír Smékal, hudební skladatel - 85. výročí narození
27. 5. 1930 nar. John Barth, americký prozaik - 75. výročí narození
27. 5. 1950 nar. Péter Esterházy, maďarský prozaik - 55. výročí narození
28. 5. Mezinárodní den počítačů, připomíná se den v roce 1950, kdy anglický matematik Alan Mathison Turing zveřejnil svůj koncept umělé inteligence
31. 5. Světový den bez tabáku (OSN)

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Ondřej Adamec	Rýmařov
Jan Richard Bulíček	Rýmařov
Miroslav Drábek	Jamartice
Tomáš Petrek	Rýmařov
Viktorie Valíčková	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Libuše Dadáková - Rýmařov	80 let
Jaroslav Šopík - Rýmařov	81 let
Jan Pavlík - Rýmařov	81 let
Veronika Gajdošová - Janovice	85 let
Ludmila Březinová - Rýmařov	85 let
Marie Gajdošová - Janovice	86 let
Květoslava Šubčíková - Rýmařov	86 let

Rozloučili jsme se

Gerhard Pollner - Rýmařov	1936
---------------------------------	------

Vzpomínka

Dne 15. května by se dožila 80 let naše drahá maminka
Jiřina Zigmundová.

S láskou vzpomíná rodina

Vzpomínka

Dne 4. května uplynulo 10 let od úmrtí naší drahé maminky a babičky
Anny Kysilkové z Rýmařova.

Dne 4. května uplynulo 9 let od úmrtí našeho tatínka a dědečka

Jana Kysilky
z Rýmařova.

*S láskou vzpomínají
syn Jan, dcera
Jaroslava a Anna
s rodinami*

IUVENALES 2005

Tak jako každý rok se i letos 28. 5. 2005 v rámci rýmařovského Iuvenalesu uskuteční „nejen“ rockový koncert hudebníků ze všech koutů naší republiky. Poprvé i s podporou zahraniční kapely. CAD neboli ctrl-alt-delete jsou progresivní polskou kapelou, která svou hudebně vyzrálou produkcí jistě potěší mnoho návštěvníků. Máte-li raději hudbu podobnou Faith no more, určitě vás nezklamou **Nonsense**. Kapelu **Annie's trip** není třeba rýmařovským posluchačům představovat a jistě opět půjde o pořádný bigbeatový „nářez“. Instrumentálně zdatní muzikanti **Slow tension** zase rozvíří hladiny power metalu. Aby si i příznivci Sepulchry přišli na své, rozehrají hutné songy **Insane**. Celý večer pak završí pohodová rockeři **The Pant**. Přijďte se tedy 28. května od 18 hodin pobavit do SVČ Rýmařov. ... a příjemnou zábavu. *Honza Jablončík*

Využijte kurzy dotované státem!

NÁRODNÍ PROGRAM POČÍTAČOVÉ GRAMOTNOSTI (NPPG)

NPPG je založen na praktických 120minutových kurzech, během kterých účastníci rozšíří pod vedením lektorů své znalosti v oblastech:

<p>1. Základní práce s počítačem (100 Kč)
Cílem kurzu je umožnit zájemcům poznat výhody práce s počítačem a seznámit začátečníky s ovládním počítače, jeho fungováním a základy ovládním operačního systému.
Termín: 23. 5. 2005 od 17.00 do 19.00 v SVČ</p> <p>2. Práce s textovým editorem (100 Kč)
Cílem je naučit účastníky kurzu pracovat s textovým editorem, napsat, naformátovat a vytisknout jednoduchý text. Účastníci získají dovednosti, které budou moci uplatnit při vytváření vlastních textových souborů.</p> | <p>Termín: 24. 5. 2005 od 17.00 do 19.00 v SVČ</p> <p>3. Práce s internetem a e-mailem (100 Kč)
Cílem je seznámit účastníky kurzu s prostředím internetu a naučit je využívat internetových informačních zdrojů a také zvládnout práci s elektronickou poštou, odeslání a přijímání zpráv.
Termín: 25. 5. 2005 od 17.00 do 19.00 v SVČ</p> <p>Po absolvování všech tří kurzů získáte: Osvědčení o své počítačové zdatnosti vydané Ministerstvem informatiky ČR.</p> |
|--|--|

Získejte základní počítačové vzdělání za státní peníze a zaplaťte pouze 100 Kč za dvouhodinový kurz. K tomu navíc dostanete kvalitní učebnici pro další studium.

*Přihlášky a informace: Martin Kudlák; tel: 554 211 410, PO - ČT 10.00 - 12.00
Středisko volného času Rýmařov*

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV LETNÍ TÁBORY

LETNÍ TÁBOR JEMNICE - ČARODĚJŮV UČEŇ

TERMÍN: 1. - 10. 7. 2005

CENA: 2540 Kč

Program: 10 kouzelných dní s čarodějí a čarodějnicemi - hry, soutěže, výlety (hrad Bítov, ZOO, jízda na koni, koupání).
Informace a přihlášky: Helena Tesařová, tel. 554 211 410

LETNÍ TÁBOR VRACOV

Termín: 22. 7. - 29. 7. 2005

Cena: 2000 Kč

Program: hry, malování na hedvábí, sport, výlety, celotáborová hra
- **OLYMPIJSKÉ HRY VRACOV 2005**
Informace a přihlášky:
Marcela Pavlová, tel. 554 211 410

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR SVČ RÝMAŘOV

TERMÍN: 11. - 15. 7. 2005, CENA: 450 Kč

V ceně je oběd, výlet, koupání. Děti budou malovat na sklo, hrát hry, soutěžit, poznávat rostliny atd.
Přihlášky: Středisko volného času, paní Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410 - 11

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR SVČ RÝMAŘOV

TERMÍN: 7. 7. a 3. 8. 2005 (zájezdy pro děti, rodiče a seniory)

Čtvrtek 7. 7. 2005: Rýmařov - Slavkov u Brna - Lednice - Rýmařov

Sraz: 6.30 u SVČ

Návrat: 18.00 u SVČ

Cena: dle počtu účastníků (od 200 Kč), vstupné do jednotlivých objektů si hradí každý sám dle vlastního výběru

Zámek Slavkov u Brna: dospělí 60 Kč, seniory 50 Kč, děti 40 Kč

Státní zámek Lednice:

- 1. okruh (přízemí a reprezent. sály) - dospělí 80 Kč, ostatní 40 Kč
- 2. okruh (1. patro - knižecí apartmány) - dospělí 100 Kč, ostatní 50 Kč
- Minaret - dospělí 20 Kč, ostatní 10 Kč
- Skleník - dospělí 50 Kč, ostatní 25 Kč
- Akvárium - dospělí 40 Kč, ostatní 20 Kč
- Zřícenina Janohrad - dospělí 30 Kč, seniory 15 Kč, děti 5 Kč

Památník Mohyla Míru:

dospělí 45 Kč, seniory 38 Kč, děti 30 Kč

Středa 3. 8. 2005: Rýmařov - Úsov - Litomyšl - Rýmařov

Sraz: 7.00 u SVČ

Návrat: 17.00 u SVČ

Cena: dle počtu účastníků (od 140 Kč)

Zámek Úsov (lovecko-lesnické muzeum): dospělí 80 Kč, ostatní 40 Kč

Zámek Litomyšl:

- 1. okruh (divadlo + 13 reprezent. sálů) - dospělí 80 Kč, seniory 60 Kč, děti 40 Kč
- 2. okruh (kaple + 14 dámských salónek) - dospělí 80 Kč, seniory 60 Kč, děti 40 Kč

Rodný byt Bedřicha Smetany:

dospělí 20 Kč, ostatní 10 Kč

Pokyny platné pro každý den: s sebou pevné boty, brýle a čepici proti slunci, deštník (pláštěnku), náhradní triko a ponožky, kartičku zdravotní pojišťovny, svačinu a pití (všude možnost občerstvení), v průběhu prohlídek vypnout mobil.

Přihlášky a informace do 15. 6. 2005 u paní Matějové - tel. 554 211 410

Městská knihovna

Hodnocení činnosti městské knihovny za rok 2004

Městská knihovna Rýmařov je od 1. 7. 1996 samostatnou příspěvkovou organizací zřízenou městem. Na základě smluv o kooperaci spolupracuje se sedmi obecními knihovnami (Huzová, Velká Štáhle, Jiřikov, Stará Ves, Tvrdkov, Malá Štáhle a Horní

Město), a tím plní funkci střediskové knihovny na regionální úrovni. Obecní úřady na základě těchto smluv poskytly knihovně příspěvek na nákup literatury, předplatné časopisů a metodické řízení.

Knihovní fond, služby a akce pořádané městskou knihovnou

Městská knihovna přešla v loňském roce na nový knihovnický program KP Win, do kterého zapisuje nové knihy a retrospektivně též ukládá stávající knihovní fond. Knihy nakupuje prostřednictvím Regionálního knihovnického centra v Bruntále z příspěvků Městské knihovny, obcí a darů. Knihovna zasilá pravidelně výměnné soubory do místních knihoven, zajišťuje před-

platné časopisů a denního tisku a provádí údržbu knihovního fondu.

Knihovna registruje celkem 921 čtenářů, z toho 234 čtenářů do 15 let. Za loňský rok 2004 navštívilo knihovnu celkem 21 400 návštěvníků, kteří uskutečnili 78 150 výpůjček z toho bylo 22 387 periodik. V knihovním fondu najdou čtenáři 9 015 naučných knih pro dospělé, 12 634 beletristických knih, 1 649 naučných knih pro mládež, 4 162 beletrie pro mládež, 630 magnetofonových kazet, 4 videokazety, 121 CD ROMů a 535 hudebnin.

Knihovna uspořádala celkem 80 akcí, kterých se zúčastnilo celkem 1 899 návštěvníků. O služby na internetu projevilo zájem 3 920 návštěvníků a meziknihovní výpůjční službu využilo 127 zájemců.

Knihovna uspořádala celkem 80 akcí, kterých se zúčastnilo celkem 1 899 návštěvníků. O služby na internetu projevilo zájem 3 920 návštěvníků a meziknihovní výpůjční službu využilo 127 zájemců.

Práce se čtenářem a akce pořádané knihovnou

• Výstavy:

Putovní prodejní výstava nakladatelství Egmont

Výstav ZUŠ - Gotika

Svět počítačů a internetu - výstava knih

LMD - výstava knih s mysliveckou tematikou 4. - 10. 9. 2004

Ze života hmyzu - výstava soutěžních prací

Plnou parou do školy

100. výročí úmrtí A. Dvořáka

Ondřej Sekora

Vánoční čas

Velikonoce

• Besedy

Cyklos besed historie Rýmařovska Mgr. Jiří Karel

Hraďy a hrádky Rýmařovska I. a II.

Rýmařovsko ve 14. a 15. století

Třicetiletá válka upíří a čarodějnice

Tragický rok 1945 na Rýmařovsku

Středověké město a městský hrad - procházka historickým areálem města

Co vypovídají archeologické vykopávky o Rýmařově - Hrádek (1969 - 1971; 1975 - 1988)

Návštěva Kaple v Lipkách

Autorské čtení J. H. Krchovského

Na kole napříč Evropou z Broumova až do Afriky - beseda Martin Stiller

Expedice NAMAK - beseda o Íránu se Zdeňkem Wilhelmem

Beseda se spisovatelem Michalem Vieweghem - autorské čtení

Beseda se spisovatelkou Martinou Drijverovou - Domov pro Marfany (Týden knihoven)

• Soutěže pro děti

Pravidelné měsíční soutěže pro všechny

„Ze života hmyzu“ - výtvarná soutěž

• Výtvarné dílny

Zvonečky - ubrousková technika

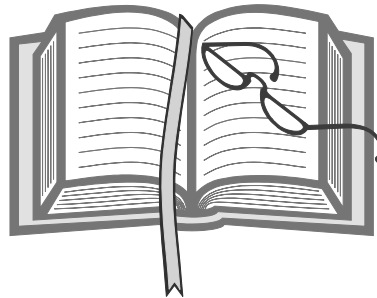
Magnetické kočky

Pohlednice z pergamenového papíru

Prostírání - razítka na textil

Vánoční přání

• Knihovnické lekce a besedy na dané téma

probíhaly dle uzavřených dohod se školami.

Práce s informacemi (encyklopedie, internet)

Výukové hry na PC (MŠ)

Vývoj písma

Lovci mamutů

A. Lindgrenová

J. Foglar

Poezie pro děti

Bratři Čapkové

Výběr školní četby

• BMI - (březen měsíc internetu) -

po celý měsíc internet zdarma

„Internet pro maminky s dětmi“ - hlídání dětí zajištěno

„Neboj se a začni“ - internet pro seniory a ty, kdo chtějí s internetem začít

Anketa „Moje kniha“ - celostátní akce vyhlášená NK Praha

• Týden knihoven 4. - 10. 10. 2004

Beseda s Martinou Drijverovou

Výměnný bazar knih

VŘS-Č nonstop čtení od 9 - 17 hodin

Antikvariát paní Popíkové

Rozšíření půjčovny doby - středa OTEVŘENO

Vyhlášení výsledků ankety Moje kniha (Harry Potter)

Účast na knihovnickém happeningu v Semilech

• Vánoční inspirace - ukázky a výstava ručních prací s vánoční tematikou

paličkování (paní Marie Janků a paní Králová) vánoční ozdoby ze slámy (paní Markéta Míčková)

zdobení perníčků (paní Mondeková)

vizovické pečivo (paní Anna Gregerová)

práce na kolovratu (Petra Klimentová)

• Propagace knihovny v tisku, televizi a webu

- pravidelné články v místním tisku

- televizní vysílání - Dobré ráno v 6.50 hod. 10. 3. 2004

- webové stránky:

- vydání nástěnných kalendářů pro rok 2005 k 60. výročí knihovny - výběr z dětských prací

- vydání kalendáříků pro všechny čtenáře

Různé

- donáška knih starým lidem na požádání (můžete volat 554 212 566)

- Bibliografická informační služba byla poskytována při výpůjční činnosti; téma dotazů: právní problematika, literární a přírodopisná, informace z regionu, jízdní řády aj.

- Kopírovací služby

- Laminování potřebných dokumentů

- Služba rozšířena o scanování

Akce pořádané knihovnou se konaly za podpory Ministerstva kultury ČR a za podpory sponzorů.

K 31. prosinci 2004 pracovaly v městské knihovně čtyři odborné pracovnice, ředitelka knihovny a jedna pracovnice na úklid.

Vedení knihovny hodnotí rok 2004 jako velice úspěšný a děkuje

svým zaměstnancům za jejich obětavou a záslušnou práci v oblasti kultury a vzdělávání.

Jakékoliv dotazy týkající se činnosti naší knihovny můžete získat přímo u ředitelky nebo prostřednictvím e-mailu: knihovna.rymarov@tiscali.cz.

Lenka Žmolíková, ředitelka knihovny

Půjčovna knihovny

Po - 9.00 - 17.00 hodin, Út - 9.00 - 17.00 hodin, St - zavřeno, Čt - 9.00 - 17.00 hodin,

Pá - 9.00 - 17.00 hodin, So - 8.00 - 11.00 hodin

Z historie

Statečný děkan

Čestné místo v čele nešťastných protihráčů zřudného prokurátora Bobliga patří především šumperskému děkanu Kryštofu Aloisi Lauthnerovi. Jednalo se o nesmírně vzdělaného člověka, který v těžkých dobách třicetileté války dokázal excelovat na filosofii a právech vídeňské univerzity, ve Štýrském Hradci se stal magistrem práv a habilitoval se zde též na teologické fakultě. Narodil se v Šumperku nejspíše v zámožné rodině měšťana Zachariáše a Doroty Lauthnerových. Pozoruhodné vzdělání, osobní kouzlo a zřejmě kvalitní společenské vystupování, ale zřetelně též značná tolerance k farníkům a ve své době neobvykle humánní názory podpořily jeho nesporné charisma. Mezi přáteli byl vůdčím duchem, věřící mu bezmezně důvěřovali a milovali jej. Prvním působištěm mladého kněze se stala roku 1658 na celých pět let dolnomoravická fara, k níž patřila i komunita Horní Moravice a Malé Štáhle. Na faře bývala donedávna uložena též matrika, kterou vedl vlastnoručně od roku 1660. Odtud patrně přátelství s dalším statečným, rýmařovským farářem Janem Pabstem. Dalším působištěm byl Šumperk, kde se stal děkanem, tedy nadřízeným řady farností.

V době procesů v Šumperku přestal znechucený Lauthner záhy skrývat svůj odpor k praktikám Bobliga a postavil se na hojně navštěvovaných kázáních velmi statečně na obranu svých pronásledovaných věřících, s nimiž se důvěrně znal. Ba dokonce samého dábelského prokurátora Bobliga obvinil z čarodějnictví. Nebyl sám, své k tomu přidal i mladý velkoslosinský farář Tomáš König a rýmařovský Pabst. Nepokrytý protest tak významného duchovního a nikoliv osamocenému člověka mohl nejen rozbit Bobligovu smrtící konstrukci, ale vyvolat též pozdvižení mezi poddanými či ovlivnit světskou, ale i duchovní vrchnost. To by zbavilo lakotného soudce příjmů i ódia dokonalosti a spravedlnosti jeho výroků. Boblig jednal hned. Nechal zatknout farskou kuchařku, aby s její pomocí usvědčil kněze, a na jeho „případ“ zaměřil i výslechy dalších obviněných žen. Měl tragický úspěch a již 14. srpna 1680 píše úlisný a lstivý špinavec biskupovi i zemskému hejtmánovi, že „k našemu velkému zděšení jsou mezi jinými obviněnými z čarodějnictví i pan děkan Lauthner a pan farář Pabst z Rýmařova, naši jinak dobří sousedé a známí“. Po deseti dnech se stane neuvěřitelná věc. Biskup Karel z Liechtenštejna povoluje Bobligovi vést vyšetřování proti svým podřízeným kněžím. Dosud to nebylo možné, neboť podléhali jen církevní soudní pravomoci. Zakrátko následuje záluďné děkanovo zatčení díky ochotnému spolubratru. Mohelnický farář Winkler zve spolužáka Lauthnera na hostinu, všichni se dobře baví, jedí a pijí a potom. Winkler pokládá před přítele děkana zatýkácí rozkaz s biskupskou

pečetí, ten protestuje, ale myslivci z biskupského Mírova jej násilím odváží do hradního vězení.

Až do roku 1681 odmítá Lauthner všechna nařčení a biskup nad ním zatím drží ochrannou ruku, ale Boblig horečně přináší stále nové „důkazy“. Nakonec děkan udělá chybu jako všichni ostatní. Souhlasí s konfrontací s dalšími obžalovanými, aby vyvrátil nařčení se zatvrzelostí. Přecenil však pravdomluvnost lidí zlomených na mučidlech. Nevěřil, že by vůči knězi a příteli mohli křivě svědčit.

Skutečnost je jiná, ztýraní lidé s vidinou hranice raději volí lež, než by absolvovali další torturu. Je obviněn z cizoložství s čarodějkou, z účasti na rejdech čarodějnic na Petrových kamenech, ba dokonce z korunuvice staré Mixnerové na královnu čarodějnic a jiných nesmyslů. Zůstává sice nadále pevný, ale past již sklápala. Odváží jej do špinavého mohelnického arestu, je zvířecky mučen. Roku 1684 přichází další zlá svědectví nebožáček i mydláře Pferovského. Tribunál chce skončit kauzu do Tří králů, ale Lauthner, sám právník, neskutečně vzdoruje. Roku 1685 již nikdo jeho přiznání nečeká, je již rozhodnuto. 12. září dostává olomoucký biskup zprávu, že je vyšetřování u konce a soud již dospěl k závěrečnému rozhodnutí. Tři dny trvá odpudivá tragikomédie, když v Olomouci čtou soudci protokoly naplněné až po okraj „hroznými a strašlivými zločiny zatvrzelého“ kněze, a pak už nezbývá nic jiného než vyřknout ortel smrti upálením. Ale nepředbíhejme. Poslední dny znovu ukázal zemdený muž plný ran z mučení, zanedbaný a zarostlý a ve špinavých hadrech poníženy až na dno, že nebude lehkou kořistí. 13. září jej naposledy postavili před zmanipulovaný tribunál a ten jej opět podle zvyku žádal, aby se přiznal k zavrženému čarodějnictví. Čestný kněz jen nakrátko zaváhal a znova vše odmítl, ba i to, co ve velkých bolestech

na mučidlech, ale jen pro svou osobu připustil, neboť ani ty nejhorší bolesti jej nedonutily udat jakoukoli další osobu. Naposledy se pokusil „velmi drze“ obhájit svou nevinu před zpovědníkem, olomouckým kapucínem Crescentiem. Ani teď nenechal nenávislný Boblig svých ubohých klevet, když přidal vyhané svědectví, že Kryštof Alois kapucínovi nabídl po zpovědi špetku tabáku a on si ji schoval do krabičky. Když prý ji pak na druhý den s přítelem otevřel, rozšířil se z ní tak velký zápach, že nejen oba, ale i kostelník a učitel s manželkou málem upadli do mdlob. Démon Acheronticus pak puch údajně udržoval ještě dva následující dny.

Biskup Karel z Liechtenštejna se nakonec ukázal „velmi soucitným“ a nařídil zavěsit odsouzenému na krk sáček střelného prachu, který mu měl zkrátit muka, explodivat a v jednom okamžiku jej zabít nebo přivést do bezvědomí. Děkanova smrt se stala „velkou společenskou událostí“ a již den před popravou se začali scházet lidé z vyšší společnosti včetně některých duchovních a ohromné množství lidí prostých nejen ze Šumperska, ale i ze vzdálenějších míst. V den popravě musel nejdříve podstoupit Kryštof Alois ponurý obřad odsvěcení. V chrámu po hřímajících slovech krutého odsouzení mu oholené kolečko tonzury, kam položil své prsty při svěcení, sám světicí biskup Breuer odřel do krve cihlou. Odtud pak Lauthner vyšel s vlajícím plnovousem, v šedivém taláru a nesešitém klobouku, aby byl předán katu. Nic nepomohlo, statečný a zubožený člověk, spravedlivý a smířený se životem, který nikdy právem nepřiznal, kromě pochopitelného zaváhání, vyhanou vinu a bránil i druhé při nejhorších mukách (zapomeňme na film), nakonec umíral s pohyblivými se ústy, snad s modlitbou, strašlivou a pomalou smrtí na hranici 18. září 1685, neboť sáček s prachem jej jen ošklivě popálil, ale nezabavil vědomí. Po skončení procesu jeho dábelští aktéři odjízďeli spokojeně do Olomouce v krásné podzimní pohodě, než však dorazili na místo, zvedl se nad městem nečekáný víchr a v noci se přidal ještě hrozný liják. Ve vesnicích padaly domy, zničeny střechy, lámaly se stromy. I zde vše Boblig briskně vysvětlil, aby jej snad někdo nepředešel s jiným názorem, neboť obvykle se podobné katastrofy spojovaly s hněvem Božím. Podle něj, však se v tom jako odborník vyznal, vše způsobily rozlícené mocnosti pekelné, rozružené ztrátou tak cenného čaroděje. A aby nebylo ještě všemu dost, všech 92 lidí pokřtěných Lauthnerem v Moravici museli být pokřtěno na konci roku 1685 znova. Mladého a nemocného Königa z obdobných muk a rukou všemocného prokurátora osvobodila milosrdná smrt. Proti Bobligovi nyní zůstával už poslední neohrožený, rýmařovský farář Pabst, stále více zaplétaný do síťí procesů.

Mgr. Jiří Karel

Městské muzeum a Galerie Octopus

Poslední příležitost shlédnout výstavu dvou významných českých malířů střední generace Richarda Tymeše a Miroslava Šnajdra mají do

15. května návštěvníci Galerie Octopus při Městském muzeu v Rýmařově. U obou umělců se jedná o progresivní tvorbu zcela v in-

tencích nastupujícího jedenadvacátého století. Žánry, jež autoři nabízejí, jsou neobyčejně originální a objevují se v prostorách galerie poprvé.

Celostátní soutěž barevné fotografie „O cenu Karla Schinzela“

Ve dnech **24. 5. - 26. 6. 2005** bude v Městském muzeu v Rýmařově otevřena výstava barevné fotografie O cenu Karla Schinzela.

Soutěž barevné fotografie organizuje jednou za dva roky Středisko volného času v Rýmařově ve spolupráci s Městským muzeem a Městským úřadem v Rýmařově. Výstava byla pojmenována po Karlu Schinzeli, který se narodil 20. 12. 1886 v Edrovcích u Rýmařova a zemřel roku 1951 ve Vídni. Karel Schinzel je považován za objevitelskou osobnost světového významu a především za jednoho z největších průkopníků barevné fotografie. Za svůj život přihlásil na 350 patentů v USA, Německu, Velké Británii a Rakousku.

Soutěž byla vyhlášena 11. 2. 2005, uzávěrka byla 13. května. V letošním ročníku jsou fotografie rozříděny do kategorií: příroda; re-

portáž, dokument; volné téma. Soutěž není omezena věkem, zúčastňují se jí fotografové amatéři i profesionálové. Přijímány jsou jen fotografie barevné. Propozice soutěže byly zaslány i do partnerských měst Rýmařova - Krompach (Slovensko) a Ozimku (Polsko).

Každoročně se soutěže zúčastní kolem třiceti autorů. Vyhodnocení bude provedeno odbornou porotou ve složení: Mgr. Bohumil Švéda, Luboš Tesař a Zdeněk Habr. Srdečně vás zveme na velmi zajímavou výstavu barevných fotografií.

Středisko volného času Rýmařov a Městský úřad Rýmařov

vás srdečně zvou na tradiční výstavu barevné fotografie

O CENU KARLA SCHINZELA

s celostátní účastí profesionálních a amatérských fotografů

24. 5. - 26. 6. 2005

Městské muzeum Rýmařov

PO - SO 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, NE 13.00 - 16.00

PROGRAM K I N A

a Filmového klubu

!!! Od března je promítání Filmového klubu přesunuto na sobotu 17.00 !!!

PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100
sobota 14. května 17.00

Můj učitel Ibrahim

Drama (Francie 2003)

Příběh o tom, že život nemusí být nutně smutný. Paříž 60. let 20. stol. V dělnické čtvrti se spřátelí dva odlišní lidé. Třináctiletý žid a tajemný Ibrahim, starý muslim. Společně se vydají na cestu, která oběma změní život.

Mládeži přístupný

sobota 14. května 19.30

Kousek nebe

Milostné drama (ČR 2005)

Příběh o lásce, přátelství a soudržnosti, jež pomáhaly dvěma mladým lidem důstojně přežít ve zdech komunistického kriminálu v 50. letech 20. stol.

Mládeži přístupný

neděle 15. května 17.00

Hledání Země - Nezemě

Drama (Velká Británie/USA 2004)

Příběh plný kouzel a fantazie inspirovaný životem Jamese Barrie, autora dětského hrdiny Petera Pana.

Mládeži přístupný

sobota 21. května 17.00

Život je zážrak

Komedie (Francie 2004)

Nejnovější snímek kultovního režiséra Emira Kusturici, který je opět divokou oslavou radosti ze života, byť se odehrává v pochmurných časech občanské války (Bosna 1992).

Přístupný od 12 let

sobota 21. května 19.30

Klan létajících dýk

Akční/historické/wu-xia (Hong Kong/Čína 2004)

Film odehrávající se v daleké historii sleduje příběh milostného troj-

úhelníku, dvou vojáků stráže a krásné zpěvačky, na pozadí pátrání po nebezpečném vůdci „Klanu létajících dýk“.

Přístupný od 12 let

neděle 22. května 17.00

Slečna Drsnák 2: Ještě drsnější

Komedie (USA 2004)

Agentka Gracie Hartová tentokrát pátrá po vítězce soutěže Miss a konferenciérovi této soutěže, kteří byli uneseni v Las Vegas.

Přístupný od 12 let

PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100
sobota 28. května 17.00

Moderní doba

Společenská satira (USA 1936)

Charles Chaplin a jeho souboj se stroji v éře, která není příliš nakloněna lidem. Společenská satira natáčená ještě v konvencích pantomimy němeého období. Protest proti nehumánním aspektům technické civilizace a automatizace lidského života.

Přístupný od 12 let

sobota 28. května 19.30

Skřítek

Komedie (ČR 2004)

Jedna venkovská rodinka se přestěhuje do města, kde se pomalu začne její rodinný život rozpadat. A aby toho nebylo málo, motá se tu ještě nějaký skřítek.

V hlavních rolích se představí Bolek Polívka, Eva Holubová a Tomáš Hanák.

Přístupný od 12 let

Zpravodajství města Břidličné

Den Země v Pradědově zahrádce

Na pátek 22. dubna připadl Den Země. Den, který oslovuje lidi, jimž není lhostejný osud životního prostředí na naší modré planetě. Učitelé a žáci Základní školy v Břidličné se rozhodli, že tento den prožijí v přírodě. Vydali se na různé procházky, exkurze a výlety.

Kroky jedné skupiny dětí směřovaly do obce Stránské, kde pan Schäfer, ředitel Obecně prospěšné společnosti Sovinecko, buduje Pradědovu zahrádku.

Cílem návštěvy byla prohlídka zahrádky a zapojení se do literární a výtvarné soutěže Louka zakletých víl. Téma sedmi neposlusných víl zakletých vládcem

jesenických hor do vrb bylo velmi lákavé. Některé děti psaly pověsti, jiné se usadily do větvi vrb a kreslily. Prostor je inspirovalo k pojmenování jednotlivých víl-vrb. Sluníčko příjemně svítilo, vrby-víly byly klidné po protančené noci. Jakmile děti dokončily své práce, provedl nás pan Schäfer lokalitou a vyprávěl nám o plánech, které chce v Pradědově zahrádce realizovat. Na místě budoucích rytířských turnajů si děti připravily ohniště a posilily se výbornými špekáčky.

Všichni jsme měli radost z příjemně prožitého dopoledne uprostřed nádherné přírody. Doufá-

me, že se dětem podařilo vymyslet vílám taková jména, která se budou líbit nejen jim, ale i porotě hodnotící celou soutěž. Těšíme

se na 4. červen, kdy bude u příležitosti Dne dětí Louka zakletých víl a dobrodružná stezka na ní slavnostně otevřena. *-kh-*

Čarodějnice přilétly do Břidličné

V sobotu 30. dubna se Břidličná stala místem sletu čarodějnic různých kategorií, věků a všech možných předností. Není úplně jasné, co bylo důvodem přistání čarodějnického roje právě v Břidličné, nicméně místní obyvatelé se s touto záhadou dokázali vyrovnat po svém a se ctí. Bez odkladů se seběhli na místo sletu, aby své město bránili před možným nebezpečím. Skupina přibližně dvou set lidí se neohroženě postavila neznámým příchozím.

Rozjařené ježibaby dávaly o sobě vědět již odpoledne, rojily se v průvodu za pochodu celým městem a strašily osamělé pocestné. Po přiletu na místní střelnici se spolu s dětmi všech věkových kategorií zapojily do her a pohádkových soutěží. Všichni si mohli zaběhat v sedmimílových botách, na kuřích nohách, s Bystrozrakým, zalovit s vodníkem či zkusit prolézt do pekla a zúčastnit se mnoha dalších her.

Poté se strygy, čarodějnice a ježibaby utkaly v soutěži o nejlepší z nich, při volbě Miss čarodějnice. Konkurence byla opravdu velká, jednoznačně však zvítězila nejmladší kandi-

dátka **Otýlie Hrbatá**, narozená teprve v 16. stol., která oslnila svým mládím, na druhém místě zabodovala **Fujava Větrná** z 11. století a těsně za ní jí šlapala na hrb třetí **Dora Okatá**.

Soutěž o volbu Miss příjemně zpestřovala ně-

kolikerá taneční vystoupení dětí z místní základní školy. Zajímavé je, že si kluci i holky skladby nacvičili úplně sami.

S houstnoucí tmou se začaly ježibaby stahovat k ohni, kde započaly jejich čarodějnické rejdy a tance. Na hranici byla upálena první břidličenská čarodějnice, prý skutečná historická postava, která však byla hodná a pomáhala lidem. Po divokém tanci kolem zapálené hranice opět babizny vylétly v šiku do spícího města, tentokrát se svíčkami v rukou. Večerním městem se do dálky ozývalo jejich kvílení a řev.

Místní obyvatelé si pak v klidu až do pozdního večera mohli odpočinout a oddávat se zábavě za bohatého občerstvení a příjemné muziky Wolného sdružení.

Tuto veselou akci připravilo občanské sdružení *Mé město, můj život* a poděkování patří kulturní komisi města Břidličná, klubu sportovního biatlonu a volejbalovému oddílu za spolupřipravování akce. Příští rok opět na shledanou. *S. Tichý a P. Doleželová*

Vítání dětí

Druhé vítání nových občánků v tomto roce připravil Sbor pro občanské záležitosti v Břidličné na sobotu 23. dubna. Bylo pozváno celkem devět miminek se svými rodiči, z toho byla tři děvčátka, a sice: Adélka Kočířiková, Tereza Tušinovská a Nikole Marion Girschick, a šest chlapců: Lukáš Plaček, Ladislav Janáč, Libor Válek, Ondřej Hrnčíř, Adam Přecechtěl a Dominik Skalka. Poté, co pracovnice MěÚ Věra Plesníková slavnost zahájila, vystoupily děti zdejší ZŠ s kulturním programem a následoval slavnostní projev

matrikářky Marie Hromadové, která nové občánky přivítala a popřála jim hodně zdraví a spokojený růst uprostřed dobře fungující a láskyplné rodiny. Následovalo zapsání rodičů, eventuálně zúčastněných prarodičů do pamětní knihy, dále předání drobných dáreků a kytiček všem rodičům a končilo se velkým fotografováním. Příjemným zjištěním zůstává skutečnost, že miminka přibývají a další jsou „na cestě“, takže na příští měsíc plánujeme další uvítání těchto malých občánků Břidličné.

Daniel Mach

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba funguje v Břidličné od roku 1998. Pečovatelka Jarmila Vojáková se tehdy začala starat o dvanáct osob. Se vzrůstajícím počtem osob vyžadujících péči byla přijata v roce 2000 pečovatelka Lenka Charvátová na veřejně prospěšné práce, dotované pracovním úřadem. V loňském roce přešla do funkce sociální pracovnice pro sociálně problémové děti na plný pracovní úvazek. Na její místo byla přijata Marie Zámečnicková. V loňském roce měly pečovatelky v evidenci už 46 osob.

Mezi jejich služby patří běžné úkony osobní hygieny, dovoz obědů z podniku Al Invest a Kulturního

domu, doprovod na lékařské vyšetření, zajištění léků, nákupů, dále jednoduché ošetrovatelské úkony, také třeba donáška uhlí, dřeva, práce spojené s udržováním domácnosti. Je toho podstatně více, pečovatelky například poskytují poradenství v sociálněprávní oblasti nejen samotným klientům, ale i jejich rodinným příslušníkům, aby i oni věděli vše, co mají zařadit ve prospěch těchto osob. Také pomáhají s umístěním do domova důchodců, nebo jiného zařízení. Cílem našich pečovatelek je spokojenost pečováných osob. Jejich heslo zní: Jednou budeme také staří! *Daniel Mach*

V Břidličné se probouzeli broučci

Ve čtvrtek 28. dubna se pod záštitou ZŠ Břidličná uskutečnilo zábavné odpoledne pro děti. Neslo název Probouzení broučků a navazovalo na podzimní akci Uspávání.

Vzhledem k proměnlivému počasí se tentokrát organizátoři rozhodli využít školní tělocvičny

a přilehlých prostor. Na poměrně malé ploše vzniklo více jak 15 soutěžních stanišť. Program byl koncipován tak, aby si každý ze soutěžících ve věku od jednoho a půl roku (nejmladší účastník) až po patnáctileté mohl zvolit obtížnost disciplíny odpovídající jeho zájmům a dovednostem. Každý

z účastníků si na závěr odnesl malou věcnou cenu a účastnický list. O tom, že se odpoledne vydařilo, svědčí nejen počet přítomných dětí, který překročil číslo šedesát, ale také přiložené fotografie. Čeho si však pořádající pedagogové nejvíce cení, je fakt, že po-

moc při organizaci nejen přislíbili, ale pořadatelské role perfektně zvládli i samotní žáci z vyšších tříd. Právě pocit vzájemné soudržnosti a tolerance je tím hlavním mottem volnočasových aktivit pořádaných školou.

K. Děrďová

Klub českých turistů

V sobotu 9. dubna ráno se na vlakové zastávce v Břidličné za pošmorného, nevlídného počasí sešlo pouze deset vyznavačů turistiky, překvapivě to byly samé nebojácné ženy. Vlakem do Rýmařova a autobusem na sedlo Skřítek to šlo celkem hladce a doufaly jsme, že se počasí umoudří a zlepší, avšak skutečnost byla ještě horší než v Břidličné. Mlha, sychravo a dost pršelo, přesto jsme se vydaly na trasu.

Lesní silničkou jsme došly až k chatě pod Rabštejnem, která byla zavřená, nezbylo tedy nic jiného než si odpočinout pod přístřeškem chaty, něco posvačit a trochu oschnout. Kvůli mlze nebyla vidět ani zřícenina, všude na cestě byla spousta vody, bláta, takže výstup na vrchol se nekonal. Pokračovaly jsme po žluté značce na Rýmařov, ale vedla mokřinou, tak jsme zvolily silničku kolem Mazanců. Nakonec to byl dobrý nápad, přece jen jsme zahlédly Rabštejn, dále Dobřečov, Špičák i skalnaté Mazance. Cestou se nám podařilo

narazit na lokalitu, kde rostl česnek medvědí (*Allium ursinum*). Byl krásně zelený, voněl, a tak jsme ho i ochutnaly. Cesta nás zavedla na Výhledy a odtud jsme šly nejkratší, ale neoznačenou cestou do Rýmařova. Vedla přes louky, kde byl ještě mokry sněh, zato pěkný pohled na Starou Ves. Z Janovic kolem Podolského potoka a konečně do Rýmařova. Vlak nám jel až za hodinku, tak rychle do tepla na kávu a zákusek. I když nám počasí vůbec nepřálo, byl to hezký zážitek, který prověřil naše síly. Vydržely jsme!

Za osm dní nato, v neděli 17. dubna, byly v plánu krnovské rozhledny. Počasí jak vymalované, modrá obloha a teplo. Po vystoupení z vlaku v Krnově se parta šestnácti lidí vydala na Cvilín - Přední Cvilínský kopec do výšky 436 m n. m. Z daleka viditelnou dominantou vrcholu je dvouvěžový poutní kostel sv. Kříže a P. Marie Sedmibolestné. Po vyšlapání 222 kamenných schodů jsme stáli naproti kostelu, který však byl zavřený. Po krátkém odpo-

činku jsme se vydali k rozhledně, byla otevřená a výstup nahoru nás odměnil pěkným pohledem na Krnov a jeho okolí. Pokračovali jsme po červené značce na Zadní Cvilínský kopec. Je zde opevněné hradisko se zbytky ochranného valu a na vrcholu zřícenina hradu, který je od 16. století nazýván Šelenburk. Sestoupili jsme k Červenému dvoru a ve zdejším penzionu jsme si chvilku odpočinuli. Vydali jsme se pak lesem a údolím podél Hajnického potoka naučnou stezkou, která vedla přes Cvilínské kopce a dále vzhůru na Strážišť (395 m n. m.). Na vrcholu je nově otevřená 30 m vysoká rozhledna s urnou rodáka z Úvalna Hanse Kulicha, který v roce 1848 přednesl v rakousko-uherském sněmu návrh na zrušení roboty. Je zde i památník selského odboje. Chvilku jsme poseděli venku u restaurace a po osvěžení sestoupili do Úvalna. Je zde o hodně tepleji než u nás, tak jsme vychutnávali krásu kvetoucího jara a čekali na vlak, kterým jsme pak odjeli domů. *Ludmila Horňáčková*

Z oddílu kuželkářů

V posledním kole severomoravské divize potvrdilo naše první mužstvo dobrou formu v posledních zápasech a v celkovém pořadí obsadilo slušné šesté místo jen dva body za druhým mužstvem v tabulce. Z jednotlivců máme dva hráče v první desítce, a sice na devátém místě Leoše Řepku, desátý je Čestmír Řepka, oba s průměrem 418 kolků na zápas.

V přeboru Olomouckého kraje sice naše mužstvo prohrálo velmi těsně v Jeseníku, nic to nemění na skutečnosti, že obsadilo pěkné druhé místo. V tomto zápase byl z našich nej-

lepší opět, tak jako v minulém utkání, Zdeněk Fiury st. Celkově v jednotlivcích byl od nás nejlepší Roman Mareš, ale až dvacátý.

V meziokresním přeboru, i přes vítězství v posledním kole v Horním Benešově, obsadilo naše „D“ mužstvo druhé místo se stejným počtem bodů jako vítěz postupující do krajského přeboru a tím je Rýmařov „D“. Nevadí, snad se to podaří příští rok. Pro úplnost dodávám umístění našeho „C“ mužstva, které skončilo na dvanáctém místě ze šestnácti. Co se týče jednotlivců, máme čtyři hráče do desátého místa, v pořadí šestý je

Pavel Vládek ml., osmý Pavel Vládek st., devátý Ota Pidima a desátý Martin Čípel, všichni z mužstva „D“. Pro zajímavost, naše seniorka Anička Dosedělová skončila ze 74 hráčů na 54. místě a z registrovaných žen v soutěži byla druhá, takže úspěch.

Proběhly také krajské přebory jednotlivců. Senioři bojovali v Zábřehu. Do dvacátého místa se umístili Jan Doseděl, který byl devátý, a Jaroslav Doseděl devatenáctý. V seniorkách byla Anička Dosedělová šestnáctá. Juniorka Markéta Veselá skončila v Olomouci na devátém místě. *Daniel Mach*

Okresní literární soutěž

Základní škola ve Vrbně pod Pradědem vyhlásila v rámci někdejšího okresu literární soutěž. Do této zajímavé soutěže bylo zasláno více jak třicet autorových prací dětí navštěvujících 1. až 5. ročník základní školy. V silné konkurenci si velmi dobře

vedli naši žáci, kteří překvapivě obsadili hned první tři místa. Zvítězil Radomír Šemnický, na druhém místě skončil Martin Bittner a třetí se umístila Iveta Hargašová, všichni žáci třídy 5. A. Současně s tímto kláním probíhala i soutěž v recitaci a i tam jsme sla-

vili úspěchy. V kategorii prvních tříd zvítězila Julie Ondrušková, třetí místo obsadila Natálka Jacková. V kategorii 2. - 3. tříd obsadil 2. místo Karel Němec a hned za ním byl Petr Müller. V nejstarší kategorii 4. - 5. tříd patřily první příčky opět Břidličné. Zvítězila

Radka Krčová následovaná Vladkou Lašákovou. Všem našim malým vycházejícím autorským a recitátorským hvězdičkám blahopřejeme!

A zde jsou básně žáků, kteří obsadili první tři místa.

Jarmila Gardoňová

Jaro

Radomír Šemnický

Sníh už taje, slunce svítí,
jaro je tu, kvete kvítí.
A kdo ho odemknul? Kouzelný klíč.
A jak se jmenuje? Přece petrklíč.
Probudil se medvěd, který dlouho nejed.
A ta liška chytrá, co slepičku chytá,
chytila se do pasti, ajaj, to je neštěstí.
Co ten starý bručoun ježek - probudil se taky?
Nejspíš zase někde bručí, pozoruje mraky.
Pole klíčí, sedlák radost má,
že svým koním čerstvý oves dá.
Jaro je taky lásky čas,
to přece ví každý z nás.
Všichni víme, že jaro přijde zas,
pro mě to je asi
ten nejkrásnější čas.

Jaro už je tu

Iveta Hargašová

Sluníčko se probudilo
a všechen sníh rozpustilo.
Děti chtějí hrát si hned,
vždyť je kolem krásný svět.
Všude rostou petrklíče,
od jara už nesou klíče.
Také rostou pomněnky,
nemáme už domněnky.
Pískáme si zvesela,
zima už nám zmizela.

Sněží

Martin Bittner

Sněží, sněží do dvorka,
smutně lítá sýkorka.
Sýkorko, ty máš hlad,
přileť se k nám nasnídat.
Tu máš drobký na římse,
tři drobečky, čtyři, pět,
přileť k nám zas na oběd.
Oběd bude dobroučký,
jako medík slaďoučký.

Úspěchy žáků ZŠ Břidličná ve Street hockey a florbalu

Celé letošní jaro probíhal velký turnaj sponzorovaný televizí Polar s názvem Street hockey. Do turnaje se zapojilo 220 škol z celé Moravy. Družstva musela projít přes školní a oblastní kola a finálové předkolo. Chlapci ze sedmé třídy Pavel Kučera, Pavel Novosedlák, Jakub Brázda, Radek Němec, Petr Kršek a brankář Patrik Gežo dokázali například ve finálovém předkole porazit Andělskou Horu celkovým skóre 19:5. Ve velkém finále, které se konalo 26. dubna v hale Sareza v Ostravě, jsme prohráli se ZŠ Havířov 1:3 a byli jsme tak vyřazeni z dalších bojů.

Každopádně bylo úspěchem dostat se mezi 40 nejlepších škol z celé Moravy. Spolu s knovskou školou jsme jako jediní reprezentovali okres Bruntál. Na naší škole je sportem č. 1 florbal. Naše družstvo reprezentuje školu v Okresní florbalové lize, která se každý měsíc hraje v jiném městě. Zatím jsme na druhém místě a teď nás čeká turnaj v Horním Benešově. Trénujeme 4x týdně, ráno před vyučováním a odpoledne. Florbal hraje celkem 30 chlapců a i několik dívek. Školu reprezentuje nejlepší dvanáctičlenné družstvo.

Miroslav Glacner

Pozvánka

Společnost Sovinecko, o. p. s., město Břidličná,
Sdružení Mé město - můj život a MOS, s. r. o., Břidličná
pořádají

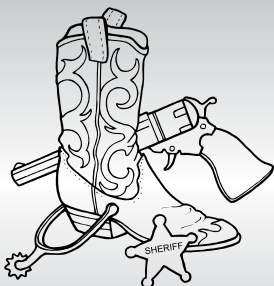
v sobotu 14. května 2005 od 16.00 hodin
ve Společenském domě v Břidličné

COUNTRY PARTY

Program:

16.00 - 19.00 hudební skupina Kentaur - Albrechtice u Rýmařova
20.00 - 24.00 hudební skupina Keltgrass Band - Stránské

Vystoupení taneční skupiny Rosutice. Zápis zájemců o výuku country a irských tanců. Ukázky práce s lasem

Z okolních obcí

Ve Staré Vsi už zase řádily čarodějnice

Byla sobota 30. dubna, hodina duchů a létavých ženštín (17.00, pozn. aut.). Přesně v tuto hodinu byla postavena májka a pak se za účasti dvou stovek přihlížejících prostranství u rybníka roztančilo. Nejdříve řádili čmældové z Mateřské školy v Janovicích, kteří sklídili velký potlesk diváků. Všichni se shodovali, že hlavní paní čmældová (paní ředitelka Iva Valová, pozn. aut.) a její kolegyně to s dětičkami sevcily přímo skvěle.

Hned potom se objevil rej trochu větších dětiček ze základní školy a to už byly ty pravé čarodějnice.

Vymóděné jak z čarodějnického žurnálu, vybavené košťátky a dokonce jedna motorizovaná dvojice na koloběžce. Řídila ji větší zkušená čarodějnice a na rámu byla obtočená taková malá okatá. Když se had, který čarodějnice vytvořily, začal proplétat mezi velmi početnými účastníky akce, měli někteří přihlížející co dělat, aby stačili uskakovat. Čarodějničky řádily jako na svém bále. Potom nám předvedly několik tanečních vystoupení a básničky a říkadla o svých příbuzných - „čarodějné básně“. A tady musím zase vyslovit po-

děkování, a to paní ředitelce školy Libuši Vašítkové, která byla iniciátorkou a se svými kolegyněmi celé vystoupení v krátké době nacvičila. Museli jsme s potěšením konstatovat, že ač nám zbyla malá školička v obci, jsme moc rádi, že ji máme.

Sešly se nám i krásné dospělé čarodějnice, ale protože loni byla sešlost dospělých čarodějnic opravdu velká, projevilo se to letos na množství čarodějného potěru.

Mezi tím jsme zapálili vatru a přijela kapela Karlováci. Postavili jsme jí stan proti dešti a musím ří-

ci, že dobrá zábava vydržela do půlnoci. Hrál se, zpívalo, tančilo, opékaly buřty, no zkrátka čarodějnický večer jak má být. Pivo teklo proudem, to už je v našich krajích zvykem, a ti, co trpěli hladem, si kromě klobásek mohli dát skvělou dršťkovou polévku z hrnce Aničky Zedníkové.

Byl to zase jeden moc příjemně strávený večer, a tak už teď vás všechny zveme na příští rok. A nezapomeňte, že májka se i kácí a letos to bude 28. května. Zase bude příjemný večer a zase bude dobrá zábava. A tak vítejte ve Staré Vsi! *Pavel Hejsek*

Denní vysokoškolské studium v Bruntále se pomalu stává realitou

Středoškolákům z Bruntálska i širokého okolí se otevírá mimořádná příležitost: budou moci absolvovat denní vysokoškolské studium v místě či blízko svého bydliště. Šanci má až padesát studentů.

Příležitost nabízí zlínská Univerzita Tomáše Bati (UTB), která plánuje přímo v Bruntále vzdělávat budoucí odborníky pro plastikářské firmy. Jelikož jde o státní vysokou školu, studium bude bezplatné a ekonomicky výhodné nejen pro studenty z Bruntálu a okolí, ale také například z Rýmařova, Krnova, Opavy, Šternberka, Šumperka či Jeseníku.

Budoucí absolventi navíc nebudou muset mít obavy z toho, že nenajdou uplatnění. Zájem zlínské univerzity totiž vychází z původní iniciativy generálního ředitele společnosti Alfa Plastik, a. s., Ing. Aleše Hermý, který poukazuje na nedostatek místních kvalifikovaných odborníků. Jen na Bruntálsku je podobných společností několik, například Alfa Plastik, a. s., Bruntál, Linaset, a. s., Bruntál a Budišov nad Budišovkou, Granitol, a. s., Moravský Beroun, Jelínek-Trading, spol. s r. o., Vrbno pod Pradědem a další.

UTB nabídne v Bruntále denní bakalářské studium v rámci fakulty technologické, výhodou bude rovněž možnost pokračování ve studiích na dalších technických vysokých školách.

Odborná komise fakulty technologické UTB se již seznámila s možnostmi, které Bruntál nabízí, a studijní podmínky shledala jako způsobilé pro vysokoškolskou výuku. Pokud se záměr podaří dotáhnout do konce, což je velmi pravděpodobné, bude univerzita využívat prostor a zařízení Střední průmyslové školy v Bruntále (SPŠ). Pro všechny studenty ze vzdálenějších míst bude zajištěno ubytování v rámci internátu SPŠ.

Už nyní se zájemci o studium mohou hlásit formou předběžné přihlášky s uvedením jména a adresy, kterou je možno podávat v Podnikatelském informačním centru Bruntálska, Zámecké nám. 4, 79201 Bruntál, tel. 554 710 004 nebo 724 100 646, e-mail: info@askiburgion. Podrobnosti se zájemci dozvědí rovněž na internetových stránkách Univerzity Tomáše Bati <http://web.utb.cz>.

Jiří Ondrášek

Akce hradu Sovinec

LÁRY FÁRY DO POHÁDKY

aneb

POHÁDKOVÝ HRAD DĚTEM

28. a 29. května

Průchod pohádkovým hradem, dovednosti s bičem a švihadly. Hry, soutěže a dětský rytířský turnaj. Pohádky, loutkové divadlo, příběhy, pověsti a těžkooděnci v plné zbroji.

Zhlédnete **myší závody**.

V sobotu **ohňová show**.

Představí se:

Kejklířské sdružení **Vagabundus**

Mistři kejklíři

Zdeněk Vlček a Tomáš Krupala

Loutkové divadlo **Purple**

Divadelní soubory **Slunečník a Magnet**

šermířsko-divadelní společnosti

Cordiallo a Tartas

v sobotu 9.00 - 19.00, v neděli 9.00 - 18.00

Bližší informace na tel. 777 205 029

e-mail: sovinec.purkrabi@volny.cz;

www.sovinec.cz

NAŠE LISTÁRNA

A teď si čtenáři (ne)vyber.

Přinášíme tři pohledy na současný stav zásobování vodou v našem, ale i dalších městech a obcích okresu Bruntál.

Informace o stavu provozování vodovodů na Bruntálsku

Na Bruntálsku vznikla v roce 1994 v rámci privatizace společnost VaK Bruntál, a. s., ve které se spojily dva protichůdné zájmy. Na jedné straně obce, preferující cenu vody bez ohledu na výsledky hospodaření, a na druhé straně drobní akcionáři, jejichž snahou je na společnosti profitovat, neboť na rozdíl od obcí investovali do akcionářského portfolia vlastní prostředky.

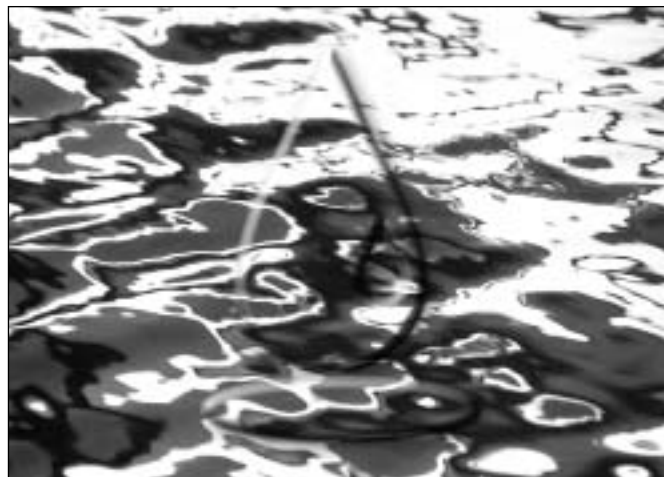
Do roku 2000 ovládaly a řídily VaK Bruntál, a. s., obce tak, že tato společnost byla vysoce ztrátová a nevytvořila nikdy podmínky pro vyplácení podílů na zisku. Tento stav vedl drobné akcionáře ke snaze ovládnout společnost a dosáhnout finančního prospěchu z jejího prodeje. Podařilo se jim přesvědčit část obcí, aby akcie VaK Bruntál, a. s., prodaly. Obce se rozdělily na dva tábory - jedny, sdružené kolem měst Horní Benešov a Břidličná, chtěly VaK Bruntál, a. s., prodat, druhé, především města Bruntál a Rýmařov, prodat nechtěly.

Na základě žádosti měst Bruntál a Rýmařov byl vypracován návrh řešení s cílem stabilizovat situaci a zlepšit ekonomiku společnosti VaK Bruntál, a. s. Byl zvolen model provozní společnosti, oddělující provozní činnost od správy majetku, který je v ČR uplatněn ve většině vodárenských společností.

V květnu 2000 založil Ing. Zbyněk Cupák provozní společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., která si za obvyklých podmínek

pronajala infrastrukturu vodovodů a kanalizací od VaK Bruntál, a. s., dále uzavřela smlouvy o provozování vodovodů a kanalizací s dalšími městy a obcemi a v rámci řešení ekonomické situace VaK Bruntál, a. s., přistoupila k placení finančních závazků od státu a banky za půjčky na investice a řešení povodňových škod z let 1996 a 1997.

Měštům a obcím, které nechtěly prodat akcie VaK Bruntál, a. s., byl umožněn vstup do BRVOS Bruntál, s. r. o., za nominální hodnotu rozděleného základního obchodního podílu tak, aby obce měly možnost kontroly provozních činností a rozhodování o dalším společném postupu. Po vstupu obcí do BRVOS Bruntál, s. r. o., byla upravena společenská

smlouva tak, že ke všem rozhodnutím je třeba 80 % hlasů všech společníků, neboť obce chtěly mít společný vliv na veškerá rozhodování BRVOS Bruntál, s. r. o.

Neschopnost obcí vyřešit situaci v rámci VaK Bruntál, a. s., dovedla tuto společnost do stavu, kdy jí zcela reálně hrozí likvidace, neboť nebyla respektována

V rámci BRVOS Bruntál, s. r. o., jednájí zástupci obcí jako společníků tak, že nedodržují příslušné ustanovení Obchodního zákoníku, které jim přímo ukládá postupovat s péčí řádného hospodáře, což obecně v daném případě znamená, že každý ze společníků je povinen postupovat při hájení zájmů společnosti se stejnou kvalitou jako jednatel, přičemž se musí jednat o péči řádnou, obezřetnou, preferující potřeby a zájmy společnosti před potřebami a zájmy společníka. Zástupci obcí však v přímém rozporu se zákonem danými povinnostmi svým jednáním přímo ohrožují stabilitu BRVOS Bruntál, s. r. o.

Toto je právní stav, který si obce a jejich zástupci, kteří dnes vystupují v soudním řízení proti BRVOS Bruntál, s. r. o., popř. obce, které jsou jejími společníky, sotva uvědomují.

Jak vyplývá z naznačené komplikované situace a právního stavu, zejména ze zcela patové situace u VaK Bruntál, a. s., mimo likvidace tohoto subjektu nařízené soudem neexistuje jiná možnost řešení než dohoda zúčastněných osob.

Proto jednatel BRVOS Bruntál, s. r. o., vědom si svých povinností opakovaně předkládá obcím návrhy na vyřešení současného stavu. Tyto návrhy však nebyly obcemi akceptovány, a to i přesto, že obce - společníci BRVOS Bruntál, s. r. o. - již jednu z navržených variant předpokládající prodej BRVOS Bruntál, s.

příslušná ustanovení Obchodního zákoníku. VaK Bruntál, a. s., neuvedla své stanovy do souladu se zákonem, především ohledně způsobu svolávání valné hromady, což znamená, že jakékoliv rozhodnutí valné hromady je napadnutelné. Soud z moci úřední společnost zruší a nařídí její likvidaci, neboť náprava tohoto protiprávního stavu není možná. Za této situace již prakticky nemůže valná hromada platně změnit stanovy v souladu se zákonem, a tím neexistuje možnost platně zvolit statutární orgány společnosti. Po skončení funkčního období původních statutárních orgánů dnes již VaK Bruntál, a. s., statutární orgány po právu zvolené nemá a za současnou situaci ani mít nemůže.

r. o., tak, aby došlo ke stabilizaci situace VaK Bruntál, a. s., odsouhlasily a schválily zákonným způsobem ve svých zastupitelstvech.

Lze pouze spekulovat, proč tomu tak je, když odmítání předkládaných návrhů na konsolidaci a vyřešení současného stavu může znamenat skutečně velké ztráty a navíc současná situace způsobuje zvyšování ceny vody a nemožnost žádat o dotace do infrastruktury provozovaných vodovodů.

Evidentně existuje pouze snaha „vytvořit pachatele“ bez ohledu na vývoj, realitu a objektivní

stav věci a personifikovat společného jmenovatele všech problémů v osobě jednatele BRVOS Bruntál, s. r. o. Toto však není racionální postup, který by řešil daný stav - neřeší se obsah návrhů, ale pouze otázka, kdo daný návrh předkládá.

V současné době není VaK Bruntál, a. s., personálně ani materiálně vybaven k zajištění provozování vodovodů a snaha o ukončení provozních činností společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., ze strany zástupců měst a obcí je značně nezodpovědná a pouze prohlubuje kritickou situaci.

Proč zástupci obcí nechtějí přistoupit k výběru nového provozovatele, který by byl schopen komplexně zajistit provozování vodovodů a kanalizací podle nejvhodnějších podmínek s ohledem na cenu vody a pomoci při narovnání vlastnických struktur s možností zajištění dotací do infrastruktury vodovodů a kanalizací?

Společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., je připravena provozování vodovodů ukončit, jakmile bude zřejmé, že tato činnost je zabezpečena po všech stránkách tak, aby nebylo ohroženo zásobování pitnou vodou. K tomu je

nejvhodnější vybrat ekonomicky silného a stabilního partnera, který skutečně může přinést snížení ceny vody při udržení a postupném zlepšení stavu provozovaných vodovodů a tím současně budou vytvořeny podmínky pro přiznání dotací do infrastruktury vodovodů, které náš region nezbytně potřebuje.

Je jen na obcích, jestli dále půjdou cestou naprosto zbytečné a neúčelné konfrontace, která může trvat několik let, nebo začnou situaci řešit ve prospěch občanů.

Bruntál, 11. 4. 2005.

*BRVOS Bruntál, s. r. o.,
Ing. Zbyněk Cupák, jednatel*

Kroky učiněné k navrácení vlivu na způsob provozování majetku VaK Bruntál, a. s.

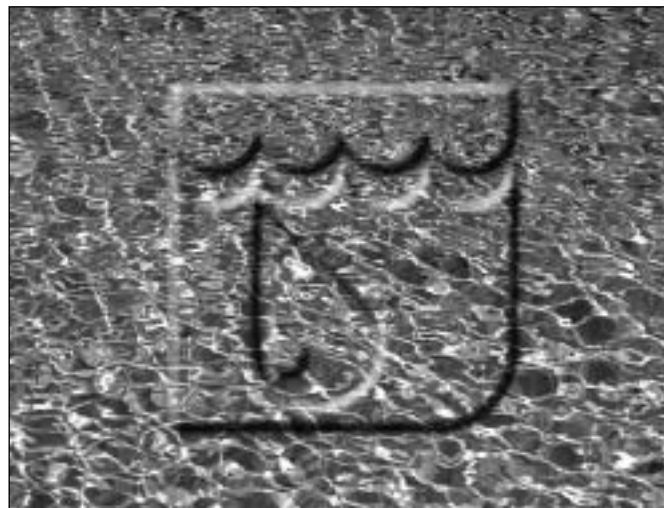
Dne 31. 3. 2005 nám společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., vypověděla smlouvu o podnájmu vodovodů ve městech Bruntál, Rýmařov a obci Razová. Důvodem výpovědi je skutečnost, že společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., užívá tento majetek na základě neplatné podnájemní smlouvy. Od 1. 7. 2005 tak bude odběratelům ve městech Bruntál, Rýmařov a obci Razová dodávat pitnou vodu společnost VaK Bruntál, a. s. To vše však pouze za předpokladu, že uvedené obce dají společnosti VaK Bruntál, a. s., souhlas k udělení licence na provozování svého majetku.

Společnost VaK Bruntál, a. s., dále vyzvala další obce, ve kterých vlastní vodovodní nebo kanalizační řady právě tyto obce, aby vypověděly společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., smlouvu o nájmu a provozování tohoto majetku, a požádala příslušné obce, aby pověřily provozováním svých vodovodů společnost VaK Bruntál, a. s. V případě, že navrhovaný postup schválí zastupitelstva jednotlivých obcí, bude v horizontu 3 - 6 měsíců zajišťovat dodávku pitné vody i v těchto obcích společnost VaK Bruntál, a. s.

Co se týče vydání vodovodů a úpraven vod, které jsou majetkem společnosti VaK Bruntál, a. s., vede naše společnost s BRVOSem Bruntál, s. r. o., řadu soudních sporů, a to především z toho důvodu, že VaK Bruntál, a. s., považuje stávající smlouvy mezi oběma společnostmi za neplatné. Vzhledem k dlouhým soudním lhůtám se však tyto spory protahují.

V polovině dubna letošního roku by měl Krajský úřad Moravsko-

slezského kraje v Ostravě se společností BRVOS Bruntál, s. r. o., zahájit řízení o odebrání povolení k provozování vodovodů a kanalizací, a to z důvodu porušování povinností při provozování veřejných vodovodů. V případě

kladného výsledku by mělo být toto povolení uděleno naší společnosti a provoz tak budeme moci zajišťovat vlastními silami. Cílem všech našich kroků je dosáhnout na provozování veškerých vodovodů a kanalizací, které v současnosti provozuje BRVOS Bruntál, s. r. o., s tím, že představenstvo společnosti bude prosazovat tzv. jednotnou cenu ve všech městech a obcích napojených na skupinový vodovod Bruntál, bez ohledu na majetkové vztahy k rozvodným řadům. Jsme si však vědomi, že stanovení jednotné ceny je možné pouze za předpokladu, že budou přijata jednoznačná a spravedlivá kritéria pro stanovení výše nájemného a způsobu provádění oprav a investic na zařízení v jednotlivých územních celcích.

Představenstvo je pevně přesvědčeno, že po převzetí veškerého zařízení se podaří dosáhnout významného snížení ceny vodného pro všechny odběratele. V současné době však nejsme schopni vyčíslit výši vodného,

k dosažení ceny co možná nejnižší. Limitujícím faktorem však bude stav vodovodní sítě v době jejího převzetí od společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., a výše ceny vody předané, kterou do doby převzetí veškerého zařízení bude dodávat společnost BRVOS Bruntál, s. r. o.

Je nutné i přiznat, že v současné době čelí naše společnost účelovým žalobám některých minoritních akcionářů, kteří napadají platnost usnesení přijatých valnou hromadou naší společnosti. Jsme však přesvědčeni, že se nám podaří prokázat, že valné hromady proběhly v souladu se zákonem a že tyto žaloby sledují pouze majetkové zájmy některých osob.

Závěrem chceme ujistit všechny odběratele, že naše společnost je připravena převzít provozování vodovodů takovým způsobem, aby nebyla nijak omezena nebo ohrožena plynulá dodávka vody všem odběratelům.

V Bruntále dne 7. 4. 2005.

*Představenstvo a dozorčí rada
VaK Bruntál, a. s.*

komentář starosty**Situace ve společnosti VaK, a. s., a BRVOS Bruntál, s. r. o.**

Současnou situaci ve VaKu, a. s., lze označit jako společný zájem všech spolujednatelů - obcí - na převzetí majetku od BRVOSu Bruntál, s. r. o., a jeho společným spravování. Lze odhadnout, že hlavním přínosem by bylo snížení ceny vodného pro odběratele, provedení oprav rozvodné sítě a její další rozvoj. Obce v současnosti sledují jako svůj cíl především odebrání licence a správy vodovodní sítě společností BRVOS na základě provedeného technického auditu a z důvodu porušení cenových pravidel při tvorbě ceny vodného. Tuto záležitost řeší příslušný úřad MSK a lze předpokládat úpornou obranu Ing. Cupáka a následná odvolání k ministerstvu, případně k soudu. Dalším směrem je vypovězení smlouvy o provozování ze strany VaKu z důvodu nesprávného začítování nájemného a nákladů na opravy sítě. Výpověď byla odeslána BRVOSu s termínem předání majetku do konce dubna. Další kroky dohodne představenstvo. Předpokládáme opět odpor Ing. Cupáka. Ten byl opakovaně od-

volán z funkce jednatele a na jeho místo byla zvolena starostka obce Široká Niva paní Alena Mátěová. Soud odmítá novou volbu zapsat, a tak nelze některé dohodnuté kroky realizovat. Na den 20. 4. 2005 svolal Ing. Cupák valnou hromadu (VH), které se zúčastnily všechny obce BRVOSu. Hlavním bodem programu bylo zvolení právního zástupce do soudního sporu vyvolaného Ing. Cupákem - napadení valné hromady BRVOSu dne 23. 12. 2004. Obce BRVOSu valnou hromadu odmítly s tím, že není náležitě svolána. Po složitém jednání bylo dohodnuto, že právní zástupci obou stran dohodnou řešení - nejpravděpodobněji likvidaci společnosti dle Obchodního zákoníku a vzájemné vypořádání společníků nebo odchod a vypořádání jednoho společníka - Mgr. Martina Deusera ze společnosti. Pokud se nepodaří do 15. 5. 2005 dohodnout, podepsali všichni společníci prohlášení, že není jejich vzájemná dohoda možná, a proto lze dát společnost do likvidace podle příslušných ustanovení Obchodního zá-

koníku. Myslím, že likvidace společnosti BRVOS je pro Ing. Cupáka tou méně finančně a časově výhodnou variantou, a bude proto usilovat o odchod a vypořádání jednoho společníka. V minulosti ale vždy svoje požadavky až nesmyslně a nepřijatelně stupňoval, a tak nelze s jistotou říci, zda se to podaří. Obce na poslední valné hromadě nepřistoupily na její platné svolání proto, aby tak nepotvrdily Ing. Cupáka ve funkci jednatele a demonstrovaly nemožnost jakékoli dohody mezi společníky, která přetrvává od podzimu minulého roku. Ing. Cupák bude nutně potřebovat do 30. 6. 2005 svolat další valnou hromadu kvůli schválení roční účetní uzávěrky za r. 2004, a to se mu pravděpodobně nepodaří. Likvidace společnosti pro neshody společníků je snad jedinou možností, jak definitivně zamezit vlivu Ing. Cupáka a převést majetek na VaK. Obce BRVOSu jsou v této věci zajedno. Na provedení záměru bez usnesení obce starostové nemají mandát. Obce BRVOSu mají

připraveno odvolání Ing. Cupáka z funkce ředitele společnosti a převzetí správy a iniciativy do vlastních rukou, především nápravu tvorby cen.

Ing. Cupák vypověděl nájemní smlouvu VaKu na obce Bruntál, Rýmařov a Razová. Dohoda obcí je taková, že jejich síť bude spravovat VaK a ten již usiluje o získání licence na jejich správu. Navíc mají všechny obce, kterým spravuje vodu BRVOS přímo, bez podnájmu přes VaK, vypovědět smlouvu BRVOSu. V této záležitosti není potřeba ze strany zastupitelstva města činit žádné úkony. Ing. Cupák v nedávné minulosti rozeslal všem odběratelům dopisy a tisku zaslal prohlášení víceméně osobního charakteru, ve kterých lživě převádí vinu za stávající stav na starosty obcí. Za jediný důvod stávajícího stavu lze označit snahu Ing. Cupáka o maximální dobu udržení svého velmi nadstandardního postavení ve společnosti BRVOS a z toho plynoucího prospěchu.

*Ing. Petr Klouda,
starosta města Rýmařov*

Pracovníci organizace MYSA na stáži v Rýmařově

Mezi 2. a 5. červnem budou v Rýmařově pobývat dva mladí dobrovolníci z Keni. Jejich pobyt je součástí tříměsíční stáže v Evropě (duben a květen v Německu, červen v ČR), a ta je zase součástí fotbalových rozvojových projektů Football for development, na nichž se podílí nevládní organizace z Evropy, zejména z Německa a východní Evropy, Afriky a Jižní Ameriky (více na www.streetfootball-world.org).

Rýmařovský pobyt keňských dobrovolníků bude zaměřen především na management sportu, tj. na práci s mládeží ve standardně fungujícím fotbalovém klubu. Jejich návštěvy pak využijeme i k návštěvě škol, k diskusím, případně k tematickému africkému večeru s přednáškou. Oba dobrovolníci jsou pracovníky keňské nevládní organizace MYSA (Mathare Valley Sport Association), která působí v jed-

nom z největších slumů v Nairobi a zaměřuje se na volnočasové aktivity pro mládež, využívajíc k tomu významně i sport a konkrétně fotbal. Tato organizace začala se svou činností asi před 20 lety a dnes organizuje ve slumu, kde žije asi 800 000 obyvatel, fotbalové soutěže, pro nás v těžko představitelném měřítku: 1000 týmů ve 100 různých

ligách, celkem 15.000 dětí do 18 let. MYSA tak patří mezi největší mládežnické rozvojové organizace v Africe a o jejím mezinárodním renomé svědčí nejlépe asi to, že byla v roce 2003 nominována na Nobelovu cenu za mír. Doufáme, že rýmařovský pobyt těchto dobrovolníků obohatí sportovní i obecně společenský život v našem městě. *Robin Ujfalusi*

Osadní výbor v Ondřejově

**zve
na oslavu kácení máje
v sobotu 28. 5. 2005
ve 14.00 hodin
na hřišti u Koliby
v Ondřejově.**

***Kulturní program
a občerstvení zajištěno***

Sport

Exhibice jaká se hned tak nevidí

Oddíl stolního tenisu Střediska volného času v Rýmařově připravil ve velkém sále SVC na sobotu 30. dubna dvouhodinový program zaměřený na propagaci a podporu stolních tenistů v Rýmařově. Oddíl byl založen v roce 2001 a zařadil se do okresního přeboru. „Pro nás je nejdůležitější, aby měly děti dostatek pohybu, většinou dnes vysedávají u počítačů a to pro ně není to nejlepší. A potom máme radost z toho, když vidíme, jak naši mladí začínající stolní tenisté dělají ve velmi krátké době velké pokroky.

Vojtovi Janů a následně pak velmi zajímavé utkání vicemistra světa Jindry Panského proti nejlepší rýmařovské hráčce a krajské přebornici Jarce Veiglové. Sportovní nadšení a skvělá atmosféra měly stoupající tendenci. Když nastoupili jedni z našich nejlepších rýmařovských stolních tenistů Aleš Polák s Broňou Rektoříkem ke čtyřhře proti Milanu Orłowskému a Jindrovi Panskému, diváci se za velkého skandování snažili povzbudit naše hráče k co nejlepšímu výkonu. Ve skvělém zápase podali Aleš

A tak přítomní viděli tuto značku například na pánvičce, vycházkové polobotce, dřevěné pálce o průměru asi 60 cm či na pálce o průměru asi 10 - 15 cm. Hrál se vestoje, na židli, na pingpongovém stole i vleže, s pálkou za pasem, dokonce mezi jednotlivými odvrácenými údery stihl Jindra Panský „vystřihnout“ skvělý přemet stranou. Zkrátka exhibice, jaká se hned tak nevidí. Zcela zaslouženě si oba stolní tenisoví aktéři vychutnali dlou-

hotrvající aplaus. V současné době se oba tenisté věnují tomuto sportu stále aktivně. Hrají III. ligu v Německu. Exhibici natáčela také Česká televize Ostrava. Jak už to bývá u podobných akcí, bez sponzorského zajištění by se to vše neobešlo. A proto velké poděkování za sponzorování exhibice patří MěÚ Rýmařov a rýmařovským firmám Rodinné domky, Karde, Kasard, Rojana, H+H, hotel Praděd, Rýmařovská pekárna a BOB Sport. JiKo

To je pro nás největší odměna. Proto jsme také zorganizovali toto stolní tenisové odpoledne a spojili jsme je s exhibicí předních tenistů Milana Orłowského a Jindry Panského,“ sdělil vedoucí stolního tenisu SVC Bronislav Rektořík.

V krátkém vystoupení se v odpoledním programu představily nejmladší naděje rýmařovského ping pongu, které dělají první úspěšné krůčky. Příznivci stolního tenisu obdivovali hru mistra Evropy Milana Orłowského proti nejlepšímu domácímu hráči

s Broňou opravdu velmi dobrý výkon, i když na „mistry“ v žádném případě „neměli“.

Vyvrcholením stolní tenisového odpoledne byla exhibiční show Orłowski - Panský, na kterou čekali s napětím všichni přítomní. Nad tím, co se dá všechno „vyvádět“ na pingpongových stolech, zůstával rozum stát. Jindra Panský s Milanem Orłowským předvedli divákům, že ping pong se dá hrát opravdu se vším, nicméně téměř vše musí mít podle nich značku „Butterfly“ (pochopitelně myšleno s nadsázkou).

Sezóna rýmařovských kuželkářů byla završena

Skončil ročník 2004 - 2005 v soutěži družstev a rýmařovští kuželkáři v něm měli bohaté zastoupení. V nejvyšší soutěži - první lize - hrály naše ženy. I když v této soutěži byly nováčky, a měly tedy obtížnou situaci, podařilo se jim v ní udržet. Skončily na desátém místě se ziskem 15 bodů. V průběhu soutěže družstvo podávalo nevyrovnané výkony. Věříme, že se v příštím ročníku rozšíří hráčská základna, výkonnost stoupne a družstvo nebude mít sestupové starosti. V druhé lize mužů startovalo naše A družstvo a skončilo se 30 body na krásném druhém místě, osm bodů za vítězným

družstvem KK Zábřeh. Ve třetí lize hrála Jiskra B a i přes podstatné zlepšení v jarní části se jí nepodařilo dohnat ztrátu z podzimní části, získala pouhých 14 bodů a obsadila jedenácté místo z dvanácti družstev. Zůstala jeden bod za TJ Bižuterie Jablonec a z této soutěže sestupuje. Naši dorostenci hráli ve druhé lize a z jedenácti účastníků obsadili pěkné čtvrté místo. Dorostenky hrály krajský přebor a svou skupinu vyhrály. V neděli 1. května se účastnily ve Znojmě kvalifikačního turnaje o postup do první ligy. Na turnaji hrálo pět vítězných družstev krajských přeborů a naše doro-

stenky se umístily na nepostupovém místě. Muži Jiskry C obsadili v krajském přeboru osmé místo ze 14 účastníků a D družstvo vyhrálo meziokresní přebor Bruntál - Opava, kterého se účastnilo 16 čtyřčlenných družstev, a získalo právo na postup do krajského přeboru. Naši nejmladší, žáci a žákyně, se účastní celoroční soutěže „Pohár mladých nadějí“.

Z uvedeného přehledu je patrné, že hráčky a hráči našeho oddílu dosahují dobrých výsledků v kuželkářském sportu a dobře propagují oddíl TJ Jiskra a město Rýmařov.

Ing. Miroslav Votruba

Kuželkáři TJ Jiskry opět zabodovali

Kromě celoroční soutěže družstev se v jarních měsících koná i soutěž jednotlivců ve všech věkových kategoriích. Soutěž začíná přebory v jednotlivých oddílech a podle předem stanoveného klíče postupují nejlepší do okresních a dále krajských přeborů. Tyto se letos konaly o víkendu 23. a 24. dubna. Naši hráči a hráčky dosahovali opět vynikajících výsledků a pět jich postoupilo do závěrečného turnaje - mistrovství České republiky, z toho dva jako krajské přeborníci. V letošním roce byl sjednocen hrací systém pro všechny věkové kategorie. Ve všech se hrálo na 1 x 120 bodů sdružených (HS), pouze muži měli dva náhozy,

tedy 2 x 120 HS, a žactvo 1 x 100 HS. Krajskou přebornicí v kategorii ženy-seniorky se stala Ing. Věra Tomanová výkonem 531 shozených kuželek. Druhým krajským přeborníkem se stal člen našeho oddílu Marek Veselý v kategorii dorostenců výkonem 537. V krajském přeboru mužů obsadil Milan Dědáček páté místo celkovým výkonem 1 100 shozených kuželek. Jeden nához měl 578 a druhý 522. Tento pěkný výkon mu zajistil postup na mistrovství ČR, kterého se v minulosti zúčastnil již třikrát. V kategorii dorostenek Eva Schreiberová obsadila třetí místo výkonem 498 a v kategorii žákyň obsadila Petra

Míčková druhé místo výkonem 384. Navíc v kategorii juniorů obsadil Jirka Forcek první nepostupové místo a stal se prvním náhradníkem. Jednotlivé věkové kategorie čekají závěrečné turnaje v různých městech České republiky: ženy - Karlovy Vary, muži - Valašské Meziříčí, dorostenci - České Velenice, dorostenky - Chomutov a žákyň - Litoměřice.

Účastníkům přejeme, aby dobře reprezentovali náš oddíl a město Rýmařov a dosáhli dobrých výsledků, i když víme, že to bude pro ně velice namáhavé a pro oddíl značně finančně nákladné.

Ing. Miroslav Votruba

Rýmařovští desetibojaři zvládli osmou disciplínu - skok do dálky

V pátek 29. dubna se na hřišti ZŠ Jelínkova uskutečnilo další klání letošního Rýmařovského desetiboje - skok daleký. Na této atletické disciplíně se sešlo 51 borců, kteří svedli zajímavé souboje a předvedli kvalitní výkony. V kategorii žen A kralovala Hanka Hájková, která zdolala hranici 413 cm. Za ní skončily

vyrovnanými výkony Olga Valová (372 cm) a Petra Dobrevová (368 cm).

V kategorii žen B potvrdila prognózy na vítězství Markéta Míčková výkonem 380 cm. Druhá příčka patří Aleně Jurášové s výkonem 328 cm a třetí Marii Pitorové s výkonem 326 cm.

V kategorii mužů A se skvělým

výkonem blýskl Karel Toman, který dolétl na značku 542 cm. Stříbro si vybojoval Vladimír Kistan výkonem 494 cm a bronz Broňa Rektóřik výkonem 472 cm. V kategorii mužů B zvítězil Ivoš Volek výkonem 451 cm. Vojta Hrdina bojoval s rozběhem, a tak jeho 406 cm stačilo jen na 2. místo. Skokem těsně pod hranici čtyř

metrů si bronz vybojoval Jarďa Hofman (391 cm).

V kategorii mužů C si pro vítězství doskočil Vašek Orlík výkonem 345 cm. Za ním skončili Vojta Smetana (329 cm) a Tonda Konečný (322 cm).

Děk za vzornou organizaci a průběh celé disciplíny patří Vašku Orlíkovi.

Pořadí po 8 disciplínách:

Ženy A

Ženy B

Muži A

Muži B

Muži C

1. místo

Hana Hájková

Alena Jurášová

Vladimír Kistan

Ivo Volek

Vojtěch Smetana

2. místo

Marcela Valová

Markéta Míčková

Jiří Jaroš

Ivan Soviš

Antonín Konečný

3. místo

Marcela Žáková

Eva Sovišová

Jiří Hnilo

Jaroslav Hofman

Josef Dřevo

Další, v pořadí již 9. disciplínou Rýmařovského desetiboje bude vrh koulí. Uskuteční se v pátek 20. května od 16.30 na hřišti ZŠ 1. máje za školní jídelnou.

Alena Jurášová

Tanečníci TK Jes jedou na mistrovství České republiky

V sobotu 23. a v neděli 24. dubna se konal ve Vyškově Festival dětského tance 2005 - Mistrovství Moravy v juniorské a dětské kategorii. Po oba dny se o přízeň poroty ucházely taneční formace různých žánrů. Více jak pět set diváků oceňovalo potleskem výkony ma-

lých i velkých tanečnicků. Také děti i junioři z TK Jes bojovali o nejlepší umístění. Junioři postoupili do finálového kola, kde skončili na pěkném šestém místě. Děti si vedly také velmi dobře. Do finálového kola postoupily z druhého místa a to si udržely. Získaly titul

vicemistra Moravy a tím se nominovaly na mistrovství České republiky, které se bude konat 10. - 11. června v Ústí nad Labem. Všem tanečnicků patří velké poděkování za úžasné výkony, za kterými se skrývají hodiny tvrdého tréninku.

Alena Tomešková

Taneční skupina Freeze Dance opět zabodovala

V sobotu 30. dubna si taneční skupina Freeze Dance jela změřit své síly na soutěž do Litovle. Taneční kláně neslo název O erb města Litovle. Rýmařovští hip-hopeři se prezentovali skladbou Street show a v obrovské konkurenci soutěžících, kteří přijeli z Olomouce, Krnova, Přerova a dalších měst, si tanečníci z Freeze Dance vybojovali v juniorské kategorii vynikající stříbrnou pozici. Gratulujeme!

-ZT-

SPORTOVNÍ KLUB

Studio Sport a Zdraví Rýmařov

Hledá

DĚVČATA I CHLAPČE
od 4 do 17 let
na závodní aerobik

Bližší informace :

SK Studio Sport a Zdraví
Žižkova 31, 795 01 Rýmařov
Tel. 554 212 346

Ondřejovská dolina přivítá po roce motokrosově jezdce Moravy

Fanoušci motoristického sportu si v neděli 22. května přijdou na své. Po roce si totiž opět v Ondřejovské dolině dají dostaveníčko motokrosově jezdci z celé Moravy. Pod záštitou Automotoklubu Rýmařov se zde pojede již 24. ročník motokrosových závodů pod názvem Přebor Moravy. Diváci uvidí kubatury 125 ccm, kategorii Open a veterány. Proti předchozím letům nepojedou jezdci v kubaturách 85 ccm, místo nich budou moci diváci povzbudit jezdce kategorie Hobby, což jsou v podstatě jezdci, kteří začínají závodit nebo nemají licenci a nedosáhli 40 let. Připomínáme, že v kategorii veteránů jezdí jezdci od 40 let a kategorie Open je skupina výkonnostních sportovců nad 40 let, kteří mohou jet v kubaturách od 125 do 650 ccm. Na trati by se měla představit asi stovka motokrosařů. Diváci se tedy mají na co těšit.

JiKo

Jezdecký oddíl Hamříkova stáj
v Dolní Moravici

a občanské sdružení Setřená slza
zvou všechny příznivce parkurových soutěží
na závod

**O pohár
Českého rozhlasu Ostrava**

který se koná 14. května 2005
v JS Hamříkova stáj
v Dolní Moravici v 10.00 hodin.
Závody zahájí děti na ponících i koních
a dále budou soutěžit junioři a dospělí.

Všichni jsou srdečně zváni

Přízrak z temné věže byla další lákavá akce pro návštěvníky hradu Sovince, která se uskutečnila o minulém víkendu. Foto: -ot-

JAK VYJDE

Další řádné číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji od 27. 5. 2004

Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 19. 5. 2005 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

ZDRAVÁ VÝŽIVA

bylinné přípravky a čaje z ekologických oblastí

TRADIČNÍ ČÍNSKÁ MEDICÍNA

detoxikační bylinné přípravky
ŘÍZENÁ DETOXIKACE ORGANISMU
Vynikající přípravky pro štíhlou linii

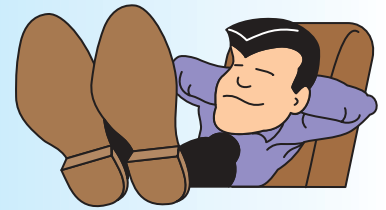
VŠE PRO ZAHRÁDKÁŘE

sazenice, letničky, okrasné keře, bahenní rostliny,
balkónové rostliny, ekolog. hnojiva, květináče,
nářadí apod.

Poradenství **HARMONIE** - Petrová J., prodejna
Zahrádkář

Rýmařov, Národní 31- u pekárny, tel. 554 211 190

**Reklama
v Rýmařovském
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

STAVEBNINY

ESO

s.r.o.

DODAVATEL STAVEBNÍHO MATERIÁLU

Bruntál, Zahradní 32A

Rýmařov, 8. května 61

tel.: 554 254 445

NYNÍ VELMI VÝHODNÝ NÁKUP

SLEVY
OD 2. 5. 05

SLEVY

SLEVY
DO 30. 5. 05

PŘI NÁKUPU ZBOŽÍ V HODNOTĚ PŘEVYŠUJÍCÍ ČÁSTKU 2000 Kč

PIVO ZDARMA

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 5. 5. 2005. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 13. 5. 2005. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 19. 5. 2005, další číslo vyjde 27. 5. 2005.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Pevnou linku teď pořídíte jen za 99 Kč !

Navíc získáte 180 min volání zdarma (60 minut po dobu 3 měsíců)
Nabídka platí do 30.6.2005

Internet Expres Hit je skvělý způsob, jak si začít s vysokorychlostním internetem.

Nyní s měsíčním poplatkem **520 Kč** a aktivací za **1 Kč**.

Uvedené ceny jsou bez DPH. Měsíční datový limit 2 GB.
Aktivační poplatek 1 Kč platí při uzavření smlouvy na 1 rok.
Měsíční paušál 520 Kč platí pro první tři měsíce od aktivace služby, poté bude činit 599 Kč / měsíc.

Navzdahuje se na poplatky za volání. Nabídka platí do 31. 5. 2005

TELEPOINT PARTNER RÝMAŘOV
náměstí Míru 2, (vedle pošty 1. patro) 554 230485

STUDIA M

RÝMAŘOV, Husova 3,
tel.: 554 211 120, 776 884 331
Biosolárium TURBO vertikál - 39 trubic 160 W
7 - 8 Kč/1 min
(běžná cena na trhu je 12 - 14 Kč/1 min.)

Biosolárium v Rýmařově patří ke špičkovým soláriím v současné době na českém trhu.
Opalovací čas je zkrácen na max. 12 min.
Je hygienické, s vnitřním ventilátorem.
Informace o biosoláriích na www.radical.cz

NEPŘEHLÉDNĚTE prosím následující!!!

BRUNTÁL, Revoluční 7,
tel.: 606 826 209, 605 870 400
(vedle KB, pod VZP, bývalé bistro Valášek)
Solárium horizontální
24 trubic 100 W cena 3 Kč/1 min
38 trubic 100 W cena 4 Kč/1 min

Obě solární studia jsou součástí prodejen se značkovým oblečením, obuví a doplňky
FREESTYLE SHOP M
Rýmařov, Husova 3,
Bruntál, Revoluční 7

AUTO DĚDOCH

Hornoměstská 23, Rýmařov
tel.: 554 230 254, 777 16 15 15, 777 65 99 95; e-mail: autodedoch@seznam.cz; www.autodedoch.cz

AUTOSERVIS

- VEŠKERÉ SERVISNÍ SLUŽBY
- KAROSÁŘSKÉ PRÁCE (ROVNACÍ STOLICE AUTOLINE)
- PNEU SERVIS
- MĚŘENÍ GEOMETRIE ŠPIČKOVÝM ZAŘÍZENÍM JOHN BEAN
- ODTAHOVÁ SLUŽBA

AUTOBAZAR

- VÝKUP ZA HOTOVÉ
- KOMISNÍ PRODEJ
- PROTÍUČET
- PRODEJ NA SPLÁTKY

RENAULT MÉGANE SCÉNIC, 1.9 DTI, R. v. 1999, 121 tis. km, klíma, 2x airbag, CENTRÁL, ABS, el. okna A ZRCÁTKA. CENA: 219 000 Kč	CITROEN BERLINGO 1.9 MULTISPACE, R. v. 1999, 105 000 km, klíma, 2x airbag, el. okna A ZRCÁTKA, CENTRÁL. CENA: 179 000 Kč	PEUGEOT 406, 2.1 TD, R. v. 1997, klíma, ABS, el. okna, CENTRÁL, 2x airbag, dešťový SENZOR. CENA: 165 000 Kč			
Opel ASTRA CARAVAN, 1.7 TD, R. v. 1997, 154 tis. km, CENTRÁL, RÁDIO, 2x airbag, TAŽNÉ, šÍBR, AL kola. CENA: 119 000 Kč	Opel VECTRA 1.6 16V, 1. maj., R. v. 1996, 84 tis. km, ABS, 2x airbag, CENTRÁL, RÁDIO, IMOBILIZÉR. CENA: 125 000 Kč	Audi A4 1.9 TDI, R. v. 1996, 143 tis. km, 2x airbag, CENTRÁL, el. OKNA A ZRCÁTKA, ABS RÁDIO, AL kola. CENA: 179 000 Kč			

... A další zajímavé vozy najdete u nás v AUTOBAZARU.
Dovoz kvalitních a prověřených vozů ze země EU na objednávku a dle přání zákazníka.
NEVÁHEJTE A NAVŠTIVTE NÁS!

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

Audi TT Coupé 1.8, 1. majitel, 7 740 km, aut. klima, 4x airbag, ESP, ASR, ABS, CD, rádio, centrální, el. výbava a další. Cena: 695 000 Kč.

Renault Thalia 1.4 R, 1. maj., r. v. 2001, 103 400 km, 4x airbag, ABS, rádio, posil. říz., el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 178 500 Kč.

Opel Vectra 2.0 Di, r. v. 1997, 184 tis. km, 2x airbag, ABS, rádio, imobilizér, posil. říz., el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 129 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

VW Passat Combi 1.9 Tdi, klima, r. v. 1998, 137 tis. km, 4x airbag, ABS, centrální, el. okna a zrcátka. Cena: 238 500 Kč.

Peugeot 206 1.1 XR, CZ, 1. maj., r. v. 2000, 77 800 km, airbag, imobilizér, zámek řadičích páky. Cena: 189 000 Kč.

Ford Mondeo Combi 2.0 TDDi, klima, r. v. 2001, 109 tis. km, 8x airbag, ABS, CD, rádio, el. výbava, palub. poč., centrální a další. Cena: 279 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Citroen Xsara 1.4i, 1. maj., r. v. 2001, 105 tis. km, klima, 2x airbag, rádio, imob., posil. říz., el. okna, centrální. Cena: 219 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Renault Mégane Scenic 2.0 16V, automat, r. v. 2001, 43 100 km, aut. klima, 6x airbag, ABS, el. výbava, centrální, CD. Cena: 289 000 Kč.

Ford Escort 1.8 16V klima, 1. maj., r. v. 1998, 78 tis. km, 2x airbag, ABS, CD, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 128 000 Kč.

Renault Mégane Classic 1.6, r. v. 1997, airbag, rádio, imob., posil. řízení, el. okna, centrální. Cena: 109 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Peugeot 406 1.8 16V, 1. maj., r. v. 1996, 125 tis. km, airbag, imob., posil. říz., el. okna, centrální. Cena: 137 000 Kč.

Peugeot 406 Combi 2.2 Hdi, 98 kW, r. v. 2001, 115 tis. km, aut. klima, airbagy, ASR, ABS, pal. poč., senz. stěr., el. výbava. Cena: 249 000 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 TDCi, 1. maj., r. v. 2002, 149 tis. km, klima, 4x airbag, ABS, alarm, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 299 000 Kč.

Mercedes-Benz E 270 Cdi, automat, 1. maj., r. v. 2001, 178 tis. km, klima, 6x airbag, ESP, ASR, ABS, CD, plná výbava, tempomat. Cena: 589 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Š - Fabia Combi 1.9 SDi 47 kW, r. v. 2001, 122 tis. km, imobilizér, posil. říz., tažné, airbag, rádio. Cena: 199 500 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI 44 kW, 1. maj., r. v. 2002, 69 tis. km, airbag, posil. říz., rádio, imob., zámek řadičích páky. Cena: 179 900 Kč.

Mazda Premacy 2.0 DIDT, r. v. 2000, 106 800 km, klima, 4x airbag, ABS, centrální, imob., el. výbava, posilovač řízení. Cena: 259 000 Kč.

Škoda Felicia Combi GLX 1.9D, 47 kW, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna a zrcátka, posil. říz., tažné, centrální. Cena: 119 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Š - Felicia 1.3 GLXi 50 kW - 1. maj., r. v. 1997, 48 900 km, rádio, imobilizér a další. Cena: 98 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Peugeot 306 1.9 SLD 51 kW, r. v. 1994, 160 800 km, rádio, centrální, posilovač řízení. Cena: 104 900 Kč.

Ford Transit 2.4 TDi valník DOKA, 7 míst, r. v. 2002, 42 tis. km, airbag, imob., posil. říz., tažné. Cena: 395 000 Kč bez DPH.

Škoda Felicia combi LX 1.9 D, r. v. 1998, 80 tis. km, airbag, CD, rádio, centrální, imob., posil. říz., el. zrcátka. Cena: 129 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Renault Twingo 1.3, 3dvěř., r. v. 1993, 115 tis. km, rádio, Al kola, zadní stěrač. Cena: 78 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Ford Escort 1.8 D, r. v. 1995, 111 tis. km, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., el. okna, posilovač řízení, tažné. Cena: 88 700 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

Výše splátky po dobu úvěru je neměnná včetně pojištění. • K uzavření úvěru není potřeba potvrzení o příjmu.

• **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupieme okamžitě po osobní domluvě.
• **Komisní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

• **Protiúčtet:** při koupi nového vozu můžete platit vaším stávajícím vozidlem.
• **Úvěr autoCREDIT od GE Money Auto:** akontace již od 0%, výhodné havarijní pojištění a povinné ru-

čení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

• Ke každému vozu pohonné hmoty v hodnotě 1000 Kč •

auto CREDIT

GE Money Auto

AKCE

Ke každému zakoupenému vozu financovanému přes GE Money Auto:
+ Defendlock nebo Construct v hodnotě 10.000 Kč + slevová karta na benzin Benzin Plus
+ kreditní karta s úvěrovým rámcem až 75.000 Kč + digitální fotoaparát Olympus

!!! A TO VŠE ZDARMA !!!